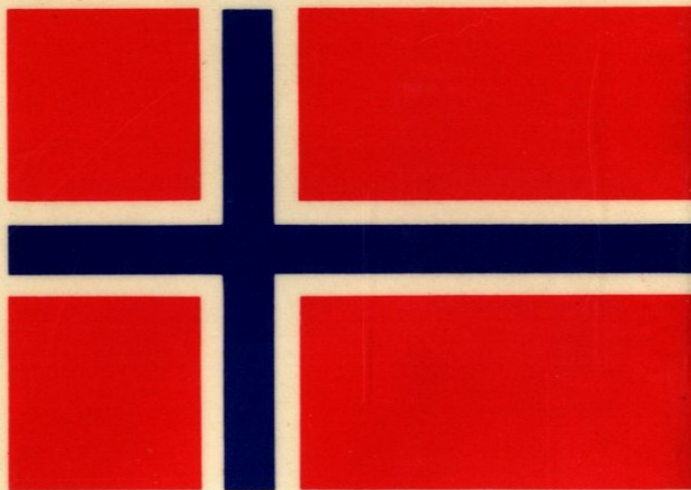

BY APPOINTMENT TO
H.R.H. THE DUKE OF EDINBURGH
PUBLISHERS OF RECORDED LANGUAGE COURSES
LINGUAPHONE INSTITUTE LTD. LONDON

The Linguaphone Institute

Norsk Kurs

Linguaphone Institute

Norsk Kurs

Linguaphone Institute

Norsk kurs

Medarbeidere

Dr. philos. Bjarne Berulfsen
Universitetslektor i norsk, Universitetet i Oslo

Cand. philol. Georg Klem
Rektor ved Sarpsborg høyere almenskole

Dr. Trygve Knudsen
Professor i nordisk språkvitenskap, Universitetet i Oslo

Cand. philol. Oddveig Røsegg, M.A.
Lektor i norsk, Universitetet i Glasgow

D. ès L. Alf Sommerfelt
Professor i almen språkvitenskap, Universitetet i Oslo

Dr. philos. Ellisiv Steen
Universitetslektor i norsk, universitetet i Oslo

Cand. philol. Torbjørn Støverud
W. P. Ker lektor i norsk, University College, Universitetet i London

Dr. philos. Hans Vogt
Professor i almen språkvitenskap, Universitetet i Oslo

Published by
LINGUAPHONE INSTITUTE LTD.
207–209 Regent Street
London W1R 8AU

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD

Et ideelt system å lære fremmede språk etter må oppfylle følgende avgjørende betingelser:

1. Det må være like anvendelig for privat- eller selvstudium som for klasseundervisning, og det må være i samsvar med de beste metoder for moderne språkundervisning.
2. Det må sette en istand til å føre en praktisk samtale om daglige emner, samtidig som det bringer det vesentlige av grammatikk og setningslære på en klar og grei måte.
3. Det må få den studerende til å tenke i det fremmede språk, uten noen oversettelsesprosess, ved fra første stund å trene ham i å sette de fremmede ord han støter på i direkte forbindelse med de ting og foreteelser de står for. På den måten vil han oppnå å snakke språket naturlig og instinktivt,—akkurat slik som han lærte sitt eget språk som barn.
4. Den studerende må bli lært å snakke det fremmede språket med korrekt aksent og intonasjon.

Linguaphones metode å undervise i språk ved hjelp av spesielt utarbeidde språkinnspilninger og lærebøker oppfyller på en glimrende måte alle disse betingelsene.

Linguaphone kurser er utgitt på mer enn tjue språk og er i bruk i praktisk talt hvert eneste land, mens ledende universiteter, høyskoler og skoler over hele verden har tatt dem i bruk i sin undervisning.

DET NORSKE KURSET

Det norske Linguaphone kurset passer like godt for barn som for voksne, for fullstendige begynnere som for dem som har teoretisk kjennskap til språket og vil bli fortrolig med det talte språk.

Kurset består av beskrivende fortellinger og samtaler. Der er også en spesiell innspilning av utvalgte ord som illustrerer språkets lyder. Den er inntalt av dr. philos. HANS VOGT, professor i almen språkvitenskap, Universitetet i Oslo.

Teksten er lettflytende og fullstendig naturlig, akkurat slik som språket ville bli brukt under lignende omstendigheter i dannede kretser. Praktisk grammatikk er lagt inn i teksten til hver leksjon og tilegnes lett ettersom en går framover i kurset. Bøkene som følger med kurset gir utførlige forklaringer på alle grammatiske finesser, språklige eiendommeligheter osv. Illustrasjonene som er blitt spesielt tegnet av kunstnerne Herbert Gwynn og Ronald Atkinson danner et viktig ledd, og har en meget betydningsfull oppgave i kurset.

Fullstendig veiledning i bruken av kurset får en i den «Instruksjonsbok» som følger med.

DE MAN HØRER SNAKKE

For å gjøre det lett for den studerende å oppfatte de enkelte ordene, er de første leksjonene snakket meget langsomt og distinkt. Talehastigheten øker så ettersom man kommer utover i kurset, slik at man litt ute i leksjonene får høre helt naturlig talehastighet.

Det norske Linguaphone kurset er blitt talt inn av følgende seks personer:

Dr. philos. BJARNE BERULFSEN, universitetslektor i norsk, Universitetet i Oslo; Dr. TRYGVE KNUDSEN, professor i nordisk språkvitenskap, Universitetet i Oslo; cand. philol.

ODDVEIG RØSEGG, M.A., lektor i norsk, Universitetet i Glasgow; dr. philos. ELLISIV STEEN, universitetslektor i norsk, Universitetet i Oslo; cand. philol. TORBJØRN STØVERUD, W. P. Ker lektor i norsk, *University College*, Universitetet i London; dr. philos. HANS VOGT, professor i almen språkvitenskap, Universitetet i Oslo.

I de første leksjonene hører eleven bare to stemmer, slik at han kan konsentrere seg om de nye språklydene uten å bli forstyrret av flere forskjellige stemmer. Så snart han er blitt fortrolig med lydene vil han finne det morsomt og stimulerende å høre nye stemmer.

Da det ikke finnes to personer som snakker et språk absolutt likt, vil en finne ulikheter i uttalen hos dem man får høre, men hver og en av dem kan med trygghet godtas som mønster av den vanlige elev, mens disse ulikhetene i detaljene byr på et glimrende studiefelt for den som er spesielt interessert i fonetikk.

EKSTRA LESEØVELSER

Supplerende leseøvelser finnes bak i den illustrerte tekstboken. Disse stykkene vil vise eleven hvordan han, *uten å gå utenfor rammen av leksjonene*, kan anvende det materiale han har lært til å danne helt andre setninger, og til å beskrive forskjellige hendelser og forhold. De er også en glimrende kontrollprøve, for om den studerende virkelig har tilgodegjort seg leksjonen, bør han være istand til å lese det tilsvarende lesestykket uten vanskelighet, og uten å behøve og ty til ordboken.

Den som har tilgodegjort seg dette kurset vil ha

oppnådd fullstendige praktiske kunnskaper i det norske språk, både i skrift og i tale. Han vil ikke bare ha et godt grep på grammatikken, men han vil også ha til disposisjon et forråd av nyttige ord,* daglige uttrykk og idiomatiske setninger, som vil sette ham istand til fullt ut å glede seg over samkvem med nordmenn. Samtidig vil han kunne forstå og sette pris på norske tanker, slik som de kommer til uttrykk i landets litteratur.

* Ordforrådet er vesentlig basert på resultater av studier av ordfrekvens.

TEKST TIL LEKSJONENE

Innledning

Nå skal vi snakke norsk

FØRSTE (I) DEL

a: Norge

God morgen!
Vær så snill å høre etter.
Jeg er læreren.
De er eleven.
Jeg er norsk.
De er ikke norsk.
Jeg snakker norsk.
I Norge[a] snakker man norsk.

b: Et bord

c: Dette er en bok

Dette er et bord[b].
Dette er en bok[c].
Boken ligger på bordet.
Bordet står i dagligstuen.
Det er en stol[d].
De sitter på stolen ved bordet.
De har en bok i hånden[e].
De ser i boken.
De lytter til min stemme.
De lærer å forstå, snakke, lese og skrive norsk.

d: En stol

Jeg taler langsomt.
Når jeg snakker langsomt forstår De.
Når jeg snakker fort, forstår De ikke[f].

e: De har en bok i hånden

f: Når jeg snakker fort, forstår De ikke

ANNEN (II) DEL

God dag[a]! Hvordan har De det?
Takk, bra.

Vær så snill å svare på mine spørsmål.
Hvem er læreren, De eller jeg?
De er læreren.

a: God dag!

Er jeg norsk?
Ja, De er norsk.

Er De også norsk?
Nei, jeg er ikke norsk.

Snakker De norsk?
Ja, lite grann.

b: Hva er dette?

Hva er dette[b]?
Det er en bok[c].

Hvor er den?
Den ligger på bordet[d].

Og hvor er bordet?
Det står i dagligstuen.

Hva har De i hånden?
Det er en bok.

Hva gjør De?
Jeg ser i en bok[e].

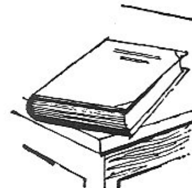
Hva lytter De til?
Jeg lytter til Deres stemme.

c: Det er en bok

Hva lærer De nå?
Jeg lærer norsk.

Forstår De meg når jeg snakker langsomt?
Ja, jeg forstår Dem meget godt.

Og når jeg snakker fort?
Da forstår jeg Dem ikke.

d: Boken ligger på bordet

e: Jeg ser i en bok

1: *Min kone; fru Lind*
2: *Min sønn, Harald*
3: *Min datter, Astrid*
4: *Jeg—herr Lind*
5: *En lenestol*
6: *Vinduet*
7: *Hunden*
8: *Gulvet*
9: *Et tog*
10: *Katten*

Leksjon en (1)
Første (1.) leksjon

MIN FAMILIE

a *b*

a: En kvinne *b: En mann*

Her er min familie: min kone[1], min sønn[2], min datter[3] og jeg[4]. Jeg heter Lind. Min kone heter fru Lind[1]. Hun er en kvinne[a]. Jeg er en mann[b]. Jeg er fru Linds mann. Vi har to barn, en sønn og en datter. Gutten[c] heter Harald. Han er tolv år gammel. Piken[d] heter Astrid. Hun er åtte år gammel.

c *d*

c: En gutt *d: En pike*

e: Min kone sitter

f: En lenestol

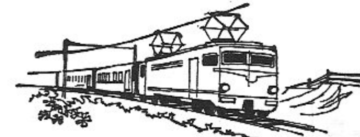

g: Ved vinduet

Harald er Astrids bror. Astrid er Haralds søster. De er søsken. Harald er min sønn. Jeg er hans far. Min kone er hans mor. Astrid er min datter. Jeg er hennes far; min kone er hennes mor. Harald og Astrid er våre barn. Jeg er deres far; min kone er deres mor; vi er deres foreldre.

h: En hund

Min kone sitter[e] i en lenestol[f] og leser i en bok. Jeg sitter også i en lenestol[5]. Jeg røker en sigarett. Astrid står ved vinduet[6,g] og klapper hunden[7,h]. Harald ligger på kne og leker med et tog[9,j]. Vår katt[10,i] er også i værelset.

i: En katt

j: Et tog

1: *Herr Lind*
2: *Fru Lind*
3: *Astrid*
4: *En bok*
5: *Harald*
6: *Gulvet*
7: *En lenestol*
8: *Katten*
9: *Vinduet*

Leksjon to (2)
Annen (2.) leksjon

SPØRSMÅL OG SVAR

Hva heter jeg?
De heter Lind[1].

Hva heter min kone?
Hun heter fru Lind[2].

Hva heter De?
Jeg heter Gunnar Strøm.

a: Barn

Hvor mange barn[a] har jeg?
De har to barn[b].

b: De har to barn

c: Hun leser i en bok

Er Astrid[3] min datter?
Ja, det er hun.

Hvor gammel er hun?
Åtte år.

d e

d: Min kone sitter
e: Piken står

Hva gjør min kone?
Hun leser i en bok[c].

Står[e] hun eller sitter hun[d]?
Hun sitter.

f: Han ligger på kne

Sitter Harald[5] også?
Nei, han ligger på kne[f] på gulvet[6].

Har Harald noen brødre?
Nei, han har ingen brødre.

g: En sigarett

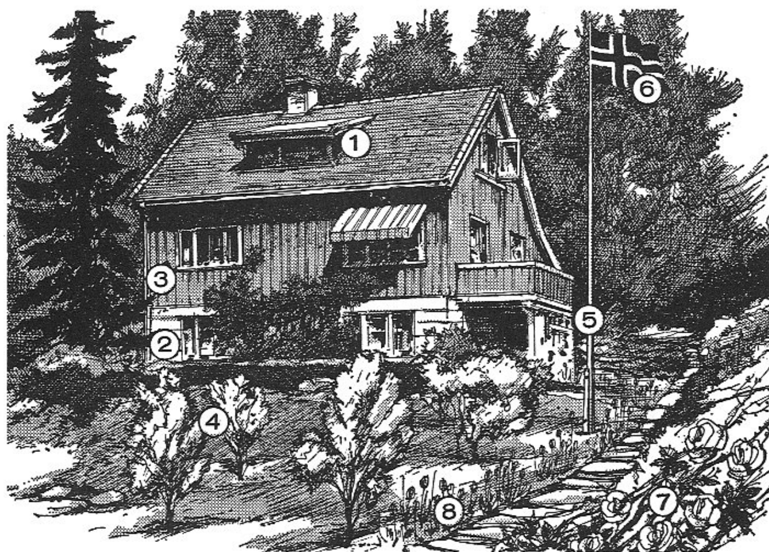
Har De noen brødre?
Ja, en bror.

Hvem er det som røker en sigarett[g]?
De røker en sigarett.

h: Røker De?

Røker De[h]?
Nei.

1: *Loftet*
2: *Første etasje*
3: *Annen etasje*
4: *Frukttrær*
5: *Flaggstangen*
6: *Et flagg*
7: *Roser*
8: *Tulipaner*

Leksjon tre (3)

Tredje (3.) leksjon

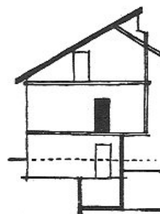
VÅRT HJEM

De fleste familier bor i leiligheter[a], men mange har eget hus i forstedene. Vi har også en villa i utkanten av byen. Som mange andre villaer har den to etasjer, foruten kjeller og loft[1,b].

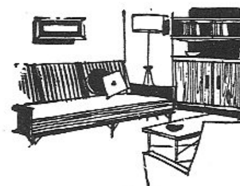

a: Leiligheter

I kjelleren er fyrrommet og rom for oppbevaring av mat og frukt. I første[2] etasje finner vi en dagligstue[c], en spisestue[d], et kjøkken[e] og en liten

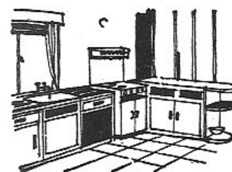
b: To etasjer, kjeller og loft

c: En dagligstue

d: En spisestue

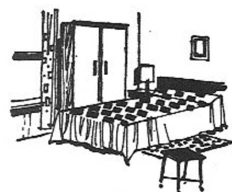
e: Et kjøkken

entré. I denne entreen er det knagger til yttertøy og en hylle til hatter og et stativ til paraplyer[f]. Fra entreen fører en trapp opp til annen etasje[3], hvor vi finner tre soveværelser[g], et bad[h] og toalett. En smal trapp fører opp til loftet, som er stort og luftig. Der oppbevarer vi forskjellige ting som vi ikke bruker for øyeblikket.

f: Paraplyer

Rundt huset er det en hage med noen frukttrær[4], bærbusker og en høy flaggstang[5]. Nordmenn er glad i blomster, og vi har mange forskjellige slags blomster i hagen: roser[7], tulipaner[8] osv. (og så videre). Vi har også en kjøkkenhage; der dyrker vi poteter, spinat, blomkål, gulrøtter og løk[i].

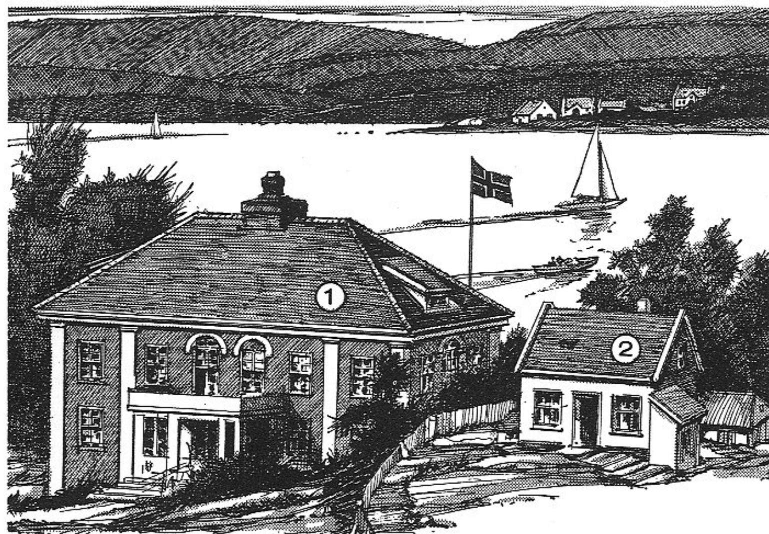
g: Et soveværelse

h: Et bad

i: Poteter, spinat, blomkål, gulrøtter og løk

1: *Et stort hus* 2: *Et lite hus*

Leksjon fire (4)

Fjerde (4.) leksjon

SAMTALE

Nå skal vi snakke om vårt hus. Kan De si meg hvor vi bor?
De bor i en villa litt utenfor byen.
Helt riktig. Er det en stor[1] eller liten[2] villa?
Den er verken stor eller liten.
Hvor mange rom er det i villaen?
La meg se . . . ett, to, tre, fire, fem, seks. Ja, seks, når vi ikke regner med kjøkkenet, kjelleren og loftet.

a: Et soveværelse

b: Blomstene

c: Hagen

Er soveværelset[a] i første eller annen etasje?
I annen etasje.
Hvilke rom finner vi i første etasje?
Stue, spisestue og kjøkken.
Hvor vokser blomstene[b]?
I hagen[c].
Har vi mange frukttrær[f]?
Nei, bare et par.
Liker De frukt?
Ja, særlig epler[d] og pærer[e].

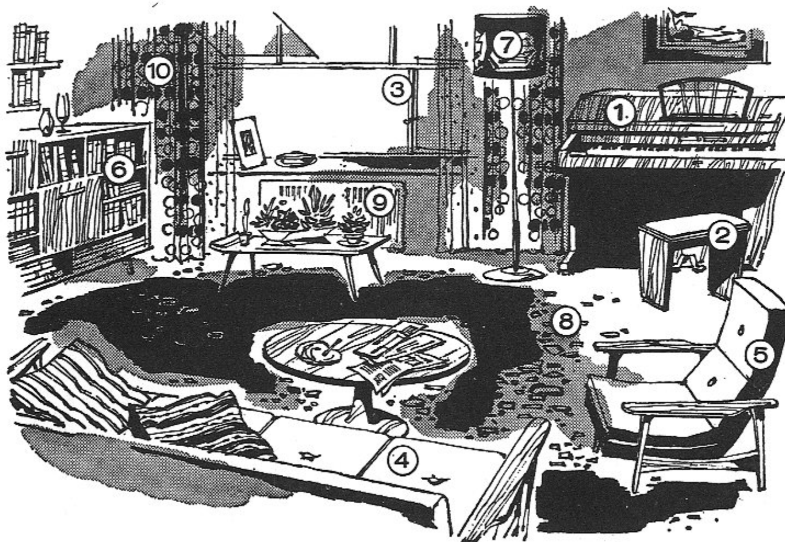
d: Epler

e: Pærer

f: Frukttrær

1: *Et piano*
2: *En pianostol*
3: *Et vindu*
4: *En sofa*
5: *En lenestol*
6: *En bokhylle*
7: *En leselampe*
8: *Et teppe*
9: *Radiatoren*
10: *Gardinene*

Leksjon fem (5)

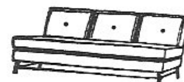
Femte (5.) leksjon

VÅR DAGLIGSTUE

Når vi kommer inn i stuen, ser vi lengst borte i kroken til høyre et piano[1] med en pianostol[2,a] foran. Til venstre for pianoet er det et stort vindu[3]. Midt imot dette i kroken står det en sofa[4,b] med to puter[c], og foran sofaen et lite rundt bord. Til høyre for sofaen står det en lenestol[5].

a: En pianostol

b: En sofa

c: En pute

d: Et askebeger

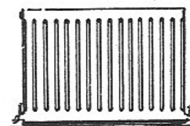
e: En avis

f: En bokhylle

På bordet ser man et askebeger[d] og dessuten noen aviser[e]. Ved veggen ved siden av vinduet står en bokhylle[6,f] med mange bøker. Mellom pianoet og vinduet står det en leselampe[7]. Et deilig, tykt teppe[8] dekker gulvet.

Det er sentraloppvarming i rommet, og vi ser radiatoren[9,g] under vinduet. Foran vinduet ser vi et lite blomsterbord med blomster i blomsterpotter[h]. Om kvelden, når det blir mørkt, tenner vi lyset og trekker for gardinene[10]. Om dagen faller lyset gjennom vinduet.

g: En radiator

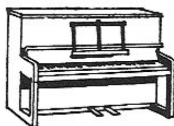
h: Blomster i blomsterpotter

Mange bøker!

Leksjon seks (6)
Sjette (6.) leksjon

SAMTALE MELLOM LÆRER OG ELEV

a: Et piano

Har vi noen bokhylle i vår stue?
Ja.
Står det mange bøker i den?
Ja, hyllen er helt full.
Hvor mange er det?
Det vet jeg ikke. Jeg har ikke talt dem.
Hvor er vinduet?

b: Et bord

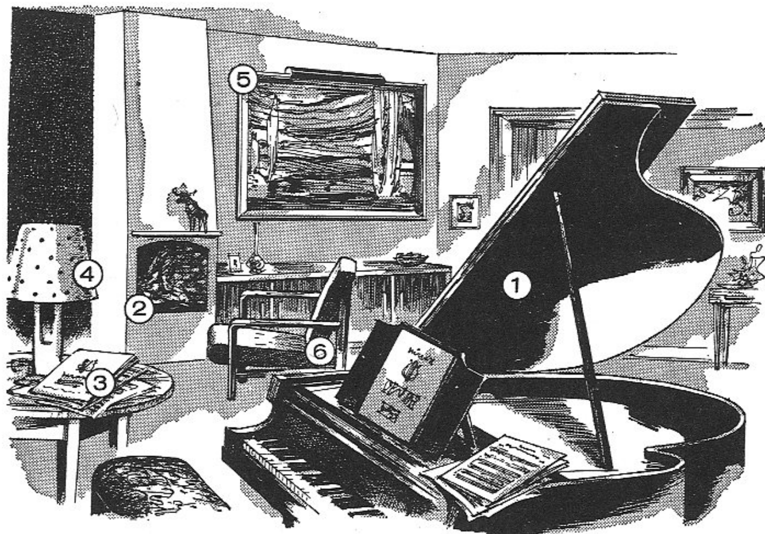
Midt imot døren.
Hva er under vinduet?
En radiator.
Står det noenting på pianoet[a]?
Nei, ingenting.
Og på bordet[b]?
Ja, der står et askebeger.
Ellers ingenting?
Jo, det ligger også noen aviser der.
Er det noen lenestoler[c] i værelset?
Ja, en.
Sitter noen der?
Nei, det sitter ingen der[d].
Liker De vår dagligstue?
Ja, meget godt.
Det gleder meg å høre. Alle liker den.

c: Lenestoler

d: Det sitter ingen der

1: *Et flygel*
2: *En peis*
3: *Notehefter*
4: *En lampe*
5: *Et maleri*
6: *En lenestol*

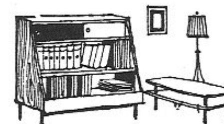
Leksjon sju (7)
Sjuende (7.) leksjon

SAMMENLIGNINGER

a: Gode venner

La oss sammenligne vår dagligstue med familien Haugs. Haugs er våre naboer, og vi er meget gode venner[a]. Også de har en meget pen dagligstue. Men deres er litt mindre enn vår, derfor har den ikke så mange møbler[b]. Bokhyllen står ikke i dagligstuen, som hos oss, men i arbeidsværelset.

b: Møbler

c: Et flygel

Min kone og fru Haug er musikalske, og begge to spiller piano riktig bra. Haugs har et flygel[1,c]. Vi har et vanlig piano. Min kone har notene sine i notehyllen. Fru Haug har sine i et noteskap. Min kone spiller ikke så godt som fru Haug. Fru Haug spiller ikke bare bedre enn min kone, men hun er vel den beste pianistinnen i distriktet. Selv spiller jeg ikke piano, jeg spiller fiolin[d].

d: En fiolin

e: En peis

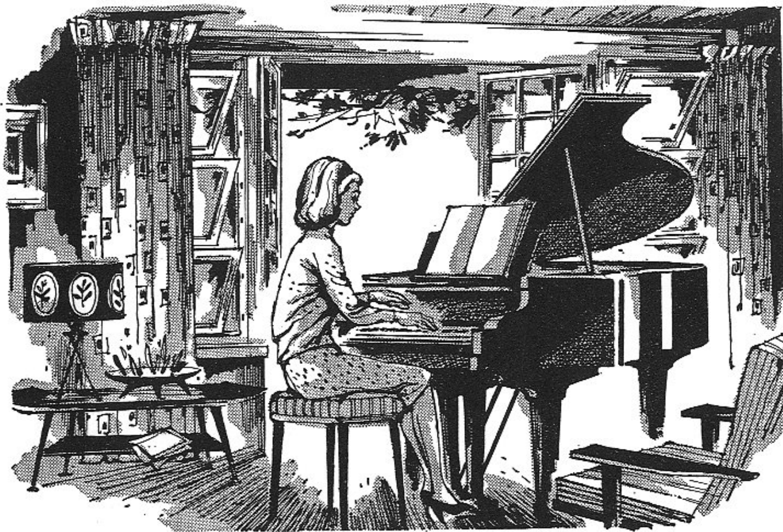
Foruten sentraloppvarming har Haugs også peis[2,e] i stuen. Hos dem ser man noen notehefter og en liten lampe[4,f] på bordet. På veggen henger et vakkert maleri[5,g]. Det er malt av en berømt maler.

f: En lampe

g: Et maleri

Leksjon åtte (8)
Åttende (8.) leksjon

ENDA EN SAMTALE

De har allerede hørt mye om vår dagligstue og om familien Haug, og nå vil jeg gjerne spørre litt om dem. Kan De si meg hvilket rom De liker best?

Det er vanskelig å si. Men jeg tror jeg liker Deres best.

Det var elskverdig sagt. Haugs møbler er mer moderne. De giftet seg jo også mye senere enn vi, og derfor kjøpte de

a: Jeg spiller fløyte

møblene senere. Og hva synes De om maleriet, som henger på veggen? Det er vakkert, ikke sant?

Jo, det er sikkert. Jeg kan ikke la være å beundre det hver gang jeg ser det. Det er virkelig godt.

Hva synes De om flygelet[c]?

Det er et utmerket instrument.

Spiller De piano?

Nei, dessverre, men jeg spiller litt fløyte[a].

Spiller Deres kone?

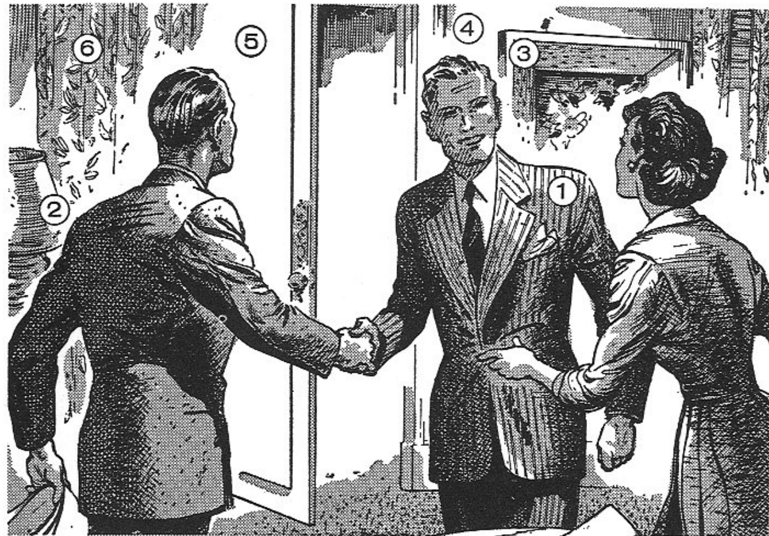
Ja, hun spiller piano, og hun synger[b] også ganske godt.

b: Min kone synger

c: Hva synes De om flygelet?

1: *Herr Olsen*
2: *En lampe*
3: *Et maleri*
4: *Veggen*
5: *Døren*
6: *Et gardin*

Leksjon ni (9)
Niende (9.) leksjon

ET BESØK

a: Hun ber gjesten komme inn

Det er søndag. Det ringer på døren. En bekjent, Arne Olsen[1], er nettopp kommet. Vi åpner døren[5], håndhilser på gjesten og ber ham komme inn[a]. Vi ber ham sitte ned.

Kort etter ringer det igjen. Det er Helga Svendsen, en niese av min kone. Hun

b: Damene snakker

c: Et brett

er nettopp kommet tilbake fra landet og skal bo hos oss et par dager. Hun hilser på sin tante, som presenterer Arne Olsen for henne. Vi setter oss alle sammen.

d: En kanne

e: Kopper og tefat

Damene snakker[b] om barna sine. Vi menn diskuterer politikk, forretninger og de siste nyheter. En stund etter kommer min kone med et brett[c] med kaffe i en kanne[d], koppere[e] og asjetter[f], sukker[g], fløte og et fat med småkaker[h]. Min kone skjenker kaffen og byr rundt. Senere får vi inn litt frukt og andre forfriskninger.

f: Asjetter

g: Sukker

h: Småkaker

1: *Herr Olsen*
2: *Frøken Svendsen*
3: *En kaffekopp*
4: *Et bord*
5: *Et maleri*
6: *En lenestol*

Leksjon ti (10)

Tiende (10.) leksjon

ETTERMIDDAGSKAFFE

God dag, god dag! Hjertelig velkommen! Hvordan står det til?

Takk, utmerket . . . Og hvordan har De det?

Takk, bare bra . . . Unnskyld meg et øyeblikk! Jeg tror det er min niese jeg hører der ute . . . Ja, det er jo Helga! Det var hyggelig å se deg igjen. Du ser virkelig godt ut! Men jeg tror ikke

a: Får jeg presentere . . .

dere kjenner hinannen. Får jeg presentere[a]: herr Olsen[1]—frøken Svendsen[2] . . .

God dag!

God dag!

Vær så god og sitt[b]! Skal vi drikke litt kaffe nå? Skal det være sukker og fløte[c], herr Olsen?

Takk, jeg tar gjerne litt sukker, men jeg bruker ikke fløte.

Er det noe nytt, herr Olsen? Hvordan går det med forretningene?

Takk, utmerket. Og hvordan er det med Dem?

Ikke så bra, dessverre.

Det var da leit! Jeg håper det snart blir bedre.

Ja, det håper jeg også. Hvordan står det til med Deres brorsønn Bjørn?

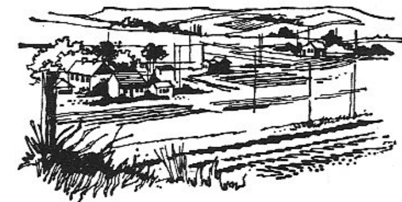
Takk, bra. Han er nettopp på besøk hos onkel Karl på landet[d].

b: Vær så god og sitt!

c: En mugge med fløte

d: På landet

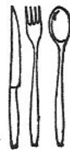
1: *Direktør Lund*
2: *Vertinnen, fru Berg*
3: *Verten, herr Berg*
4: *Duken*
5: *Et fat med frukt*
6: *Blomster*

Leksjon elleve (11)

Ellevte (11.) leksjon

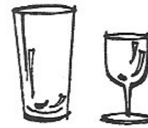
SPISESTUEN

I spisestuen spiser vi våre måltider. Om morgenen spiser vi frokost, utpå dagen middag og om aftenen litt aftensmat. På bildet ser vi direktør Lund[1], som nettopp er kommet fra utlandet og er bedt til middag hos Bergs. Vertinnen, fru Berg[2], sitter ved den øverste enden av bordet. Gjesten sitter på hennes venstre side og verten[3] midt imot ham.

a b c

a: En kniv
b: En gaffel
c: En skje

d: Glass

e: Et rundstykke

f: Et saltkar

g: En pepperbøsse

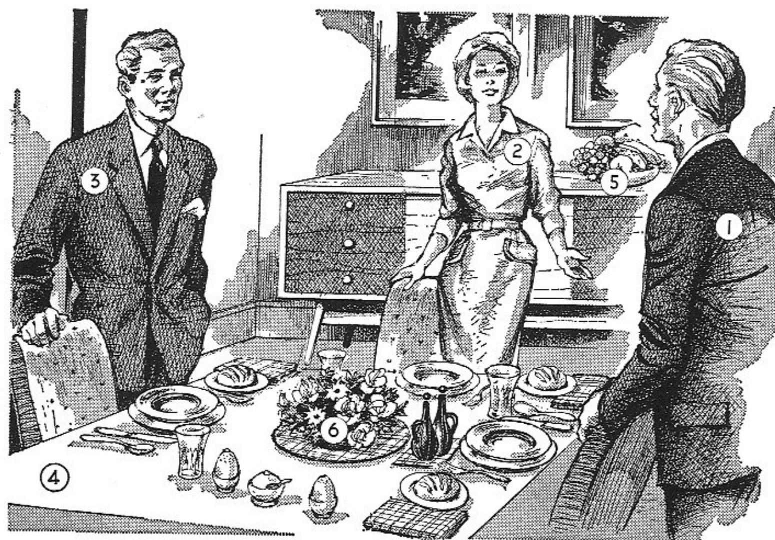
h: En sennepskrukke

På spisebordet ligger en hvit duk[4] . . . Hushjelpen har dekket bordet. Alle har kniv[a], gaffel[b], skje[c] og glass[d] foran seg. Til venstre for hver kuvert er det en serviett og en liten tallerken med et rundstykke[e] på. Det står også saltkar[f], pepperbøsse[g] og sennepskrukke[h] på bordet, dessuten eddik og olje.

På buffeten står det som regel et fat med frukt[5,i]: epler, pærer, druer, bananer eller appelsiner, alt etter årstiden. Vertinnen har nettopp servert suppe. Så kommer fisk eller en kjøttrett. Til kjøttretten er det poteter, og gjerne frisk salat, tomater eller forskjellige slags grønnsaker. Så serverer man kanskje litt ost og kjeks. Til slutt kommer desserten.

i: Frukt—epler, pærer, druer, bananer og appelsiner

1: *Direktør Lund*
2: *Fru Berg*
3: *Herr Berg*
4: *Duken*
5: *Et fat med frukt*
6: *Blomster*

Leksjon tolv (12)
Tolvte (12.) leksjon

TIL BORDS

God dag! God dag! Hjertelig velkommen. Maten[a] er akkurat ferdig. Vi kan kanskje spise nå med det samme. Vil direktør Lund[1] sitte her til venstre for meg . . .

Hva vil De ha å drikke, direktør Lund? Øl eller rødvin?

Takk, ingen av delene til meg. Jeg er avholdsmann.

a: Maten

b: Jeg kjenner meg liksom hjemme

c: Byen vår

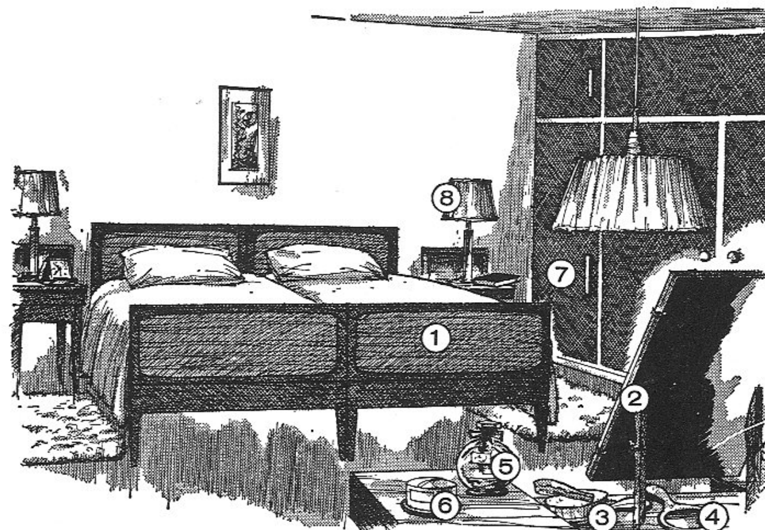

d: Kylling

Hvor lenge har De vært her i Bergen[e]?
Et par dager bare.
Er dette Deres første besøk?
Nei, slett ikke. Jeg har vært her flere ganger før. Jeg må nemlig gjøre en forretningsreise hit minst en gang om året, og jeg kjenner meg liksom hjemme[b] her.
Hva synes De om byen vår[c]?
Unnskyld, jeg hørte ikke riktig.
Jeg spurte hvordan De liker byen vår?
Jo, det er meget hyggelig her. Det er en pen by, og det er mye avveksling her.
Får jeg by Dem litt mer kylling[d]?
Ja takk, gjerne. Jeg er svært glad i kylling, særlig når den er så god som denne.
Det gleder meg å høre. Vær så god. Vil du også ha litt mer, Einar?
Nei takk.

e: Bryggen, Bergen

1: *En seng*
2: *Et speil*
3: *Hårbørste og kam*
4: *Et håndspeil*
5: *En parfymeflaske*
6: *En pudderdåse*
7: *Klesskapet*
8: *En lampe*

Leksjon tretten (13)
Trettende (13.) leksjon

MITT SOVEVÆRELSE

a: Trett og søvnig

Sent om aftenen, når jeg er trett og søvnig[a], går jeg opp på soveværelset og slår på lyset. Jeg tar av meg skoene[b], kler av meg og tar på meg pyjamas. Så legger jeg meg[c] og slokker lyset. Et par minutter etter sovner jeg.

Presis halv åtte om morgenen ringer

b: Sko

c: Jeg legger meg

d: Tøfler

vekkeruret og vekker meg. Jeg står opp, tar på meg tøfler[d] og slåbrok og går inn i badet. Her tapper jeg varmt og kaldt vann i badekaret. Mens vannet renner ned i badekaret, vasker jeg ansiktet og hendene, pusser tennene og barberer[e] meg. Så stenger jeg kranene[f] og tar meg et bad. Ofte tar jeg bare en dusj. Jeg tørker meg med et håndkle og kler på meg.

e: Jeg barberer meg

På toalettbordet foran speilet[2] ser man en hårbørste[3,g] og en kam[3,g], et håndspeil[4], en parfymeflaske[5] og en pudderdåse[6]. Alt det er selvsagt ikke mitt, men min kones. Tøy, skjorter[h], snipper[i], lommetørklær[j], undertøy og sånt som strømper og skjerf har vi i klesskapet[7].

f: En kran

g: En hårbørste og en kam

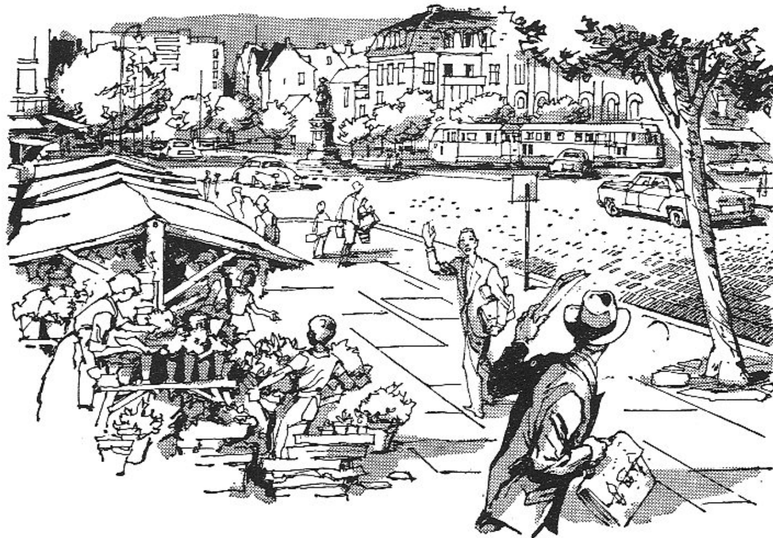
h: En skjorte

i: Snipper

j: Lommetørklær

Leksjon fjorten (14)
Fjortende (14.) leksjon

MORGEN OG AFTEN

Når pleier du å stå opp[a] om morgenen?
Som regel ved halvåttetiden[b].
Hvorfor så tidlig?
Jo, jeg må reise med et tidlig tog inn til byen.
Når kommer du til kontoret[f]?
I alminnelighet litt før ni.
Blir du i byen hele dagen?
Ikke alltid.

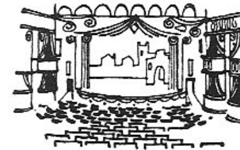
a: Jeg står opp

b: Halv åtte

c: På kino

d: I teatret

Hva gjør dere om kveldene?
For det meste sitter vi hjemme. Av og til går vi på kino[c] eller i teater[d]. I går aftes så vi en meget interessant film.
Hadde du tenkt å gjøre noe spesielt i aften? Ellers kunne du kanskje gå ut med meg.
Takk, det kunne vært morsomt, men akkurat i dag er det vår bryllupsdag, og vi hadde tenkt å spise middag ute.
Må jeg få lov å gratulere.
Mange takk. Jeg kunne kanskje komme i morgen aften, hvis det passer?
Ja, utmerket. Omkring klokken åtte[e]?
Ja, det passer bra. Takk skal du ha.

e: Klokken åtte

f: Kontoret

1: *Hotellet* 2: *Et tre* 3: *Fortauet* 4: *Kjørebanen* 5: *En bil*

Leksjon femten (15)

Femtende (15.) leksjon

HOTELLET

Det finnes gode hoteller[1] i de fleste større byer, og som oftest ligner de hverandre ganske meget. Når man går inn, kommer man først til vestibylen. Der ser man en mengde reisende[a], som enten nettopp er kommet eller nettopp skal reise. En hotelltjener[b] tar seg av Deres bagasje. I resepsjonen får De oppgitt nummeret på Deres rom og ber om Deres nøkkel. Så tar De heisen opp.

a: Reisende

b: En hotelltjener

c: Et forretningsbrev

Hvis man ikke er kjent i byen, er personalet i resepsjonen alltid villig til å gi alle opplysninger. De gir gjerne opplysninger om de viktigste severdigheter, skaffer konsert- og teaterbilletter og gjør alt for at oppholdet skal bli behagelig.

Hvis De skulle trenge en guide eller en tolk til forretningskonferanser, kan De sikkert få tak i en gjennom hotellet. Skal De skrive forretningsbrev[c] eller lignende, kan De få en skrivemaskin[d] til disposisjon. Mens De selv er opptatt, kan Deres kone fordrive tiden med å se seg om i butikkene[e].

d: En skrivemaskin

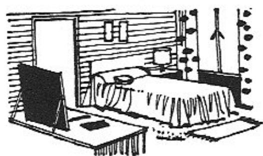
e: En stor butikk

Leksjon seksten (16)
Sekstende (16.) leksjon

VI BESTILLER HOTELLROM

Ja, nå er vi fremme. Dette er hotellet, ikke sant?
Jo, det er det. Der står jo «Grand hotell». Vil du bli her og passe bagasjen?
Ja, det skal jeg gjøre.
Og vent med å betale sjåføren, til jeg vet om de har noen ledige rom.
Ja vel.

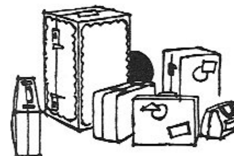
a: Et enkeltrom

b: En nøkkel

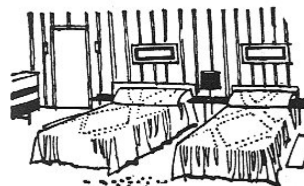

c: Heisen

d: Bagasjen

. . . — God dag! Kan jeg få to enkeltrom[a] med bad? Eller, om De ikke har det, et dobbeltværelse[e].
Hotellet er nesten fullt belagt, men jeg skal se etter . . . Hvor lenge har herrene tenkt å bli?
Jeg skulle tro det blir minst en uke, kanskje to.
Ja, vi har to rom med bad ledige i annen etasje. Her er våre priser.
Er frokost inkludert i prisen?
Nei, det er den ikke.
Ja . . . Vi tar dem.
Da må jeg be herrene fylle ut disse blankettene[f].
Etternavn, fornavn, fødselsår og -dag, nasjonalitet, tittel eller yrke, hjemsted, adresse, underskrift . . . Er dette i orden?
Ja, helt riktig. Mange takk. Her er nøklene[b], og der er heisen[c]. Bagasjen[d] kommer opp med det samme.

e: Et dobbeltrom

Etternavn: Brekke
Fornavn: Trygve Olaf
Fødselsår og -dag: 1935, 15. April
Nasjonalitet: Norsk
Tittel eller yrke: Arkitekt
Hjemsted: Trondheim
Adresse: Håkonsgt. 79
Underskrift: T.O. Brekke

f: En blankett

1: *Bordet*
2: *Kelneren*
3: *Anretningsbordet*
4: *Kalde retter*
5: *En vinflaske*
6: *Kjøleren*

Leksjon sytten (17)
Syttende (17.) leksjon

PÅ RESTAURANT

I alle større byer finnes det bra restauranter, kafeer og spisesteder. De store hotellene har egne spisesaler, som ser ut omtrent som på bildet her. Mange gjester sitter til bords og spiser middag.

a: En flaske vin

En av kelnerne[2] står ved anretningsbordet[3]. Der ser vi en rekke forskjellige kalde

b: To vinglass

c: En iskjøler

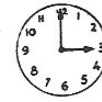
retter[4]. En annen kelner bærer et brett med en flaske hvitvin[5,a] og to vinglass[b]. Flasken stiller han i kjøleren[6,c] for å holde vinen kald.

d: Klokken ett

e: Klokken fem

f: Klokken tre

g: Klokken fire

På de store restaurantene er maten omtrent den samme som i andre land. Man kan få lunsj ved ett-tiden[d] og middag ved fem[e]–sekstiden eller senere. I de fleste norske hjem spiser man middag ved tre[f]–fire[g] tiden og aftens klokken åtte. Mange drikker kaffe ved femtiden. Til frokost[h] har man som regel brød og smør med ost og annet pålegg. Et bløtkokt egg, og melk og kaffe er også alminnelig.

En norsk spesialitet er smørbrød, dvs. (det vil si) brødskiver med smør og forskjellige slags pålegg: kjøtt, fisk, hummer, reker, egg, tomat, ost osv. (og så videre).

h: Frokost

1: *En kelner* 2: *Bordet* 3: *En gjest*

Leksjon atten (18)
Attende (18.) leksjon

VI BESTILLER MIDDAG

Er dette bordet[2] ledig?
Nei, det er reservert. Men vindusbordet[a] der borte er ledig.
Da setter vi oss der. Får vi se spisekartet[b] og vinkartet.
Vær så god. Hva skal det være?
La meg se . . . Hva skal du ha Kari?
Ikke mye . . . Jeg er ikke noe særlig sulten.

a: Et vindusbord

Det var synd. Vil du kanskje ha noe å drikke mens du tenker deg om?
Ja, takk.
La oss få en flaske hvitvin. Men den må være kald!
Vi skulle kunne få god fisk nå. Jeg tror jeg tar avkokt laks[c].
Utmerket, men jeg tror jeg vil ha litt kjøtt også. La meg se . . . Spekeskinke[d] med eggerøre? Det er iallfall ekte norsk mat. Det tar jeg.
Skal det kanskje være ost etterpå?
Nei takk, men vi kan få litt frukt til dessert. Og så vil du vel ha en kopp kaffe[e] til slutt, Kari?
Ja takk—gjerne et lite glass likør også.
. . . Kelner[1]! La meg få noen sigaretter, og regningen med det samme, takk.
Vær så god. Her er regningen[f].
Vær så god. De kan beholde resten.
Mange takk.

b: Spisekartet

c: Laks

d: Spekeskinke

e: En kopp kaffe

f: Her er regningen

1: *Klokken er ett*
2: *Klokken er to*
3: *Klokken er tre*
4: *Klokken er halv to*
5: *Klokken er halv tre*
6: *Klokken er kvart over ett*
7: *Klokken er kvart på to*

Leksjon nitten (19)
Nittende (19.) leksjon

KLOKKESLETT OG DATO

Når man skal reise utenlands, er det bra å lære nøyaktig på forhånd hvordan man angir tiden i dagligtale. I Norge spør man «Hva er klokken?» eller «Hvor mange er klokken?» Og som svar hører man «Klokken er ett»[1], «Klokken er to»[2], «Klokken er tre»[3] eller «Den er ett», «Den er to», «Den er tre» osv. (og så videre).

a: Fem minutter over ett

b: Ti over ett

c: Ti minutter på to

d: Fem på halv to

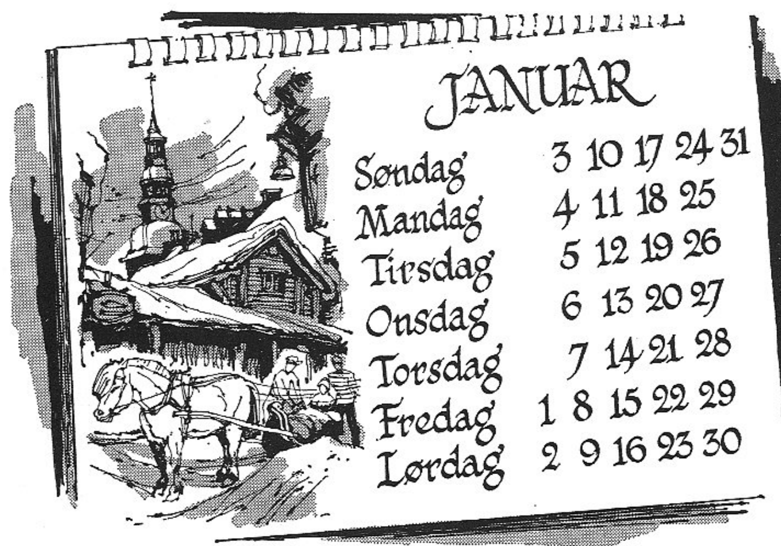
e: Ett førti; tjue på to

Halvtimene uttrykkes slik: klokken er halv to (1,30)[4], halv tre (2,30)[5] osv. Kvarterene angis slik: Den er kvart over ett (1,15)[6], den er et kvarter på to (1,45)[7]. Minuttene uttrykker man på samme måte. Den er fem minutter over ett (1,05)[a], den er ti over ett (1,10)[b], den er ti minutter på to (1,50)[c]. Man sier også: klokken er fem på halv to (1,25)[d]. Naturligvis kan man også si: klokken er ett femten (1,15), ett tretti (1,30), ett førti (1,40) osv.

Jernbane, post og alle offentlige kontorer regner med tjuefire timer. Står det altså i togtabellen, at et tog kommer 23,58 (tjuetre femtiåtte) og går 0,04 (null null fire), så betyr det at toget kommer to minutter før og går fire minutter etter klokken tolv midnatt. Slik angis alle togtider o.l. (og lignende) også i skrift.

Dato: Haakon VII (den sjuende) var født den tredje august atten hundre og syttito. Min søster er født den tolvte mai nitten hundre og førtien.

3. august 1872	12. mai 1941

Leksjon tjue (20)
Tjuende (20.) leksjon

DAGER OG MÅNEDER. TIDEN

Kan De si meg hva dagene heter?
Ja. Søndag, mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag og lørdag.
La oss si at det er onsdag[a] i dag. Hvilken dag er det i morgen?
Torsdag.
Og i overmorgen?
Fredag.
Hvilken dag var det i går?
Tirsdag.

a: Det er onsdag i dag

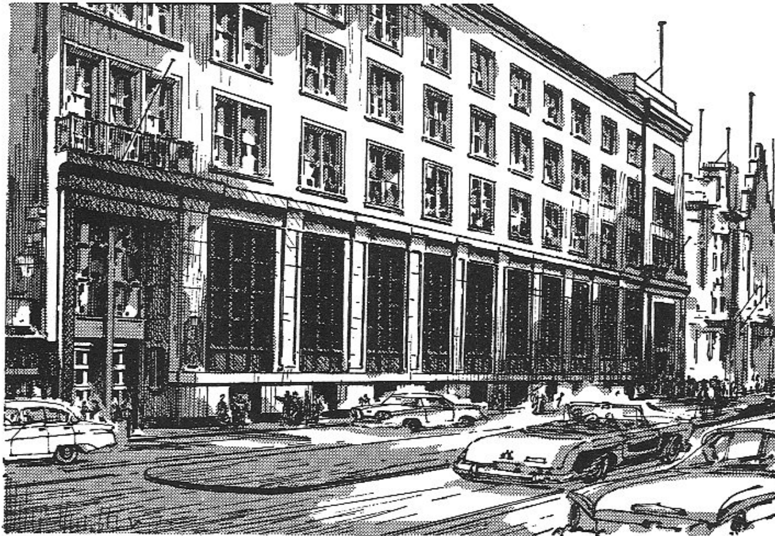

b: En klokke

c: Ti over ni

Og i forgårs?
Mandag.
Mandag hadde jeg fødselsdag.
Jaså. Gratulerer[e].
Mange takk . . . Vær så vennlig å se på kalenderen og si meg hva hver måned heter.
Månedene heter januar, februar, mars, april, mai, juni, juli, august, september, oktober, november, desember.
Utmerket. Hva er klokken nå?
Min klokke[b] er ti over ni[c], men den er ikke pålitelig, for den går av og til for sakte og av og til for fort. Jeg må nok la urmakeren[d] få den til reparasjon.

d: Urmakeren

e: Gratulerer

Leksjon tjueen (21)
Tjueførste (21.) leksjon

NORSK MYNT

Norges myntvesen bygger på desimalsystemet og er derfor meget enkelt. En krone deles i hundre øre. Kobber- eller jernpenger finnes på 1 (en), 2 (to), og 5 (fem) øre, de kalles ettøring, toøring og femøring. Videre har vi såkalt sølvmynt på 10 (ti) øre[a], 25 (tjuefem) øre, 50 (femti) øre[b] og 1 (en) krone[c]. De alminnelige betegnelser er: tiøring, femogtjueøring, femtiøring eller halvkrone, og krone. Sedlene

a: Ti øre

b: Femti øre

utstedes av Norges Bank på 5 (fem)[d], 10 (ti), 50 (femti)[e], 100 (hundre), 500 (femhundre) og 1000 (tusen) kroner.

Utenlandske penger og reisesjekker kan man veksle i omtrent alle banker eller i det vekslekontor som er på jernbanestasjonen. Valutakursene er tydelig angitt.

c: En krone

Prisene i Norge er meget lette å skjønne. De er ofte angitt i forretningenes utstillingsvinduer. Vil man ha nærmere opplysninger, bør man gå inn i forretningen og spørre. Man spør for eksempel: «Hva koster damearmbåndsuret[f] av gull i vinduet? Har De et ur[g] til en pris av tre hundre (300) kroner? Jeg vil ikke betale mer.» Ekspeditrisen svarer: «Armbåndsuret i vinduet koster fire hundre (400) kroner, men vi har også gode armbåndsur til tre hundre (300) kroner.»

d: Fem kroner

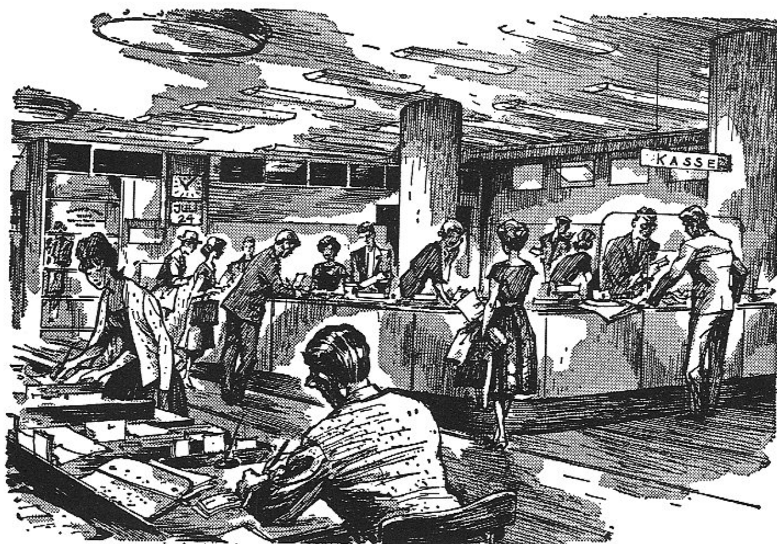
e: Femti kroner

f: Et damearmbåndsur

g: Et ur

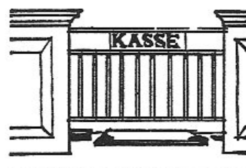
Leksjon tjueto (22)
Tjueandre (22.) leksjon

I BANKEN

Kan jeg få vekslet noen utenlandske penger her?
Ja, hva er det De ønsker?
Jeg har noen engelske reisesjekker, franske og sveitsiske francs[a], amerikanske dollar og noen tyske mark. Vær så snill å regne ut hvor mye det blir i norske penger.
Et øyeblikk, så skal vi se . . . Det blir tilsammen 1.145,35 (ett tusen ett

a: En fransk franc

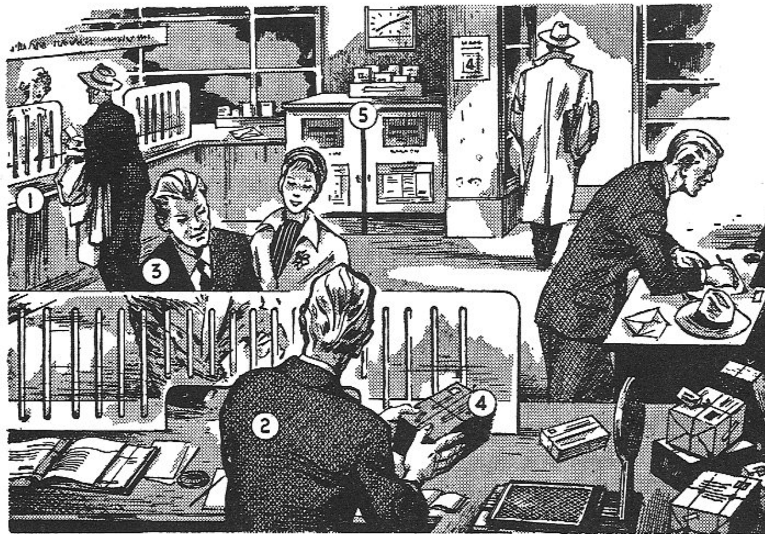

b: Kassen

hundre og førtifem kroner og trettifem øre).
Vær så god. Pengene utbetales i kassen[b] der borte.
Hvordan vil De ha pengene?
En seddel på 1000 kroner, en hundrelapp og resten i tiere og femmere og småpenger[c].
Vær så god.
Takk. Kan jeg få sette pengene inn i banken her?
Ja, selvfølgelig. I luke nr. 4, lengst til høyre.
Mange takk.

c: Småpenger

God dag! Mitt navn er Henriksen. Jeg ville gjerne åpne en konto.
Skal det være en sjekk-konto? Og hvor mye ønsker De å sette inn?
Ja, jeg ville gjerne ha en sjekkbok. Jeg vil gjerne sette inn ti tusen kroner til å begynne med.
Kan De oppgi noen referanser?
Ja, det kan jeg. Her er navn og adresser. Greier det seg?
Ja takk, det er helt tilstrekkelig.

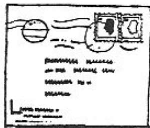

1: *En luke* 2: *En postfunksjonær* 3: *En mann* 4: *En pakke* 5: *En postkasse*

Leksjon tjuetre (23)
Tjuetredje (23.) leksjon

POSTKONTORET

Det er postkontor i hver by og på de fleste andre steder. Hvis man skal sende et vanlig brev[a], et kort[b] eller en liten pakke[c], er det ikke nødvendig å gå på postkontoret. Man kan bare legge dem i nærmeste postkasse.

a: Et brev

Postkassen tømmes flere ganger om dagen. Når det haster sender man et brev med

b: Et kort

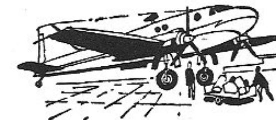
c: En liten pakke

fly[e] eller ekspress. Brev bæres ut av postbud[d] og telegram av telegrafbud. I Norge kan man ikke sende telegram fra postkontoret. Det skjer på spesielle telegrafstasjoner, som er åpne hele dagen. Der finner man også telefonbokser til bruk for publikum.

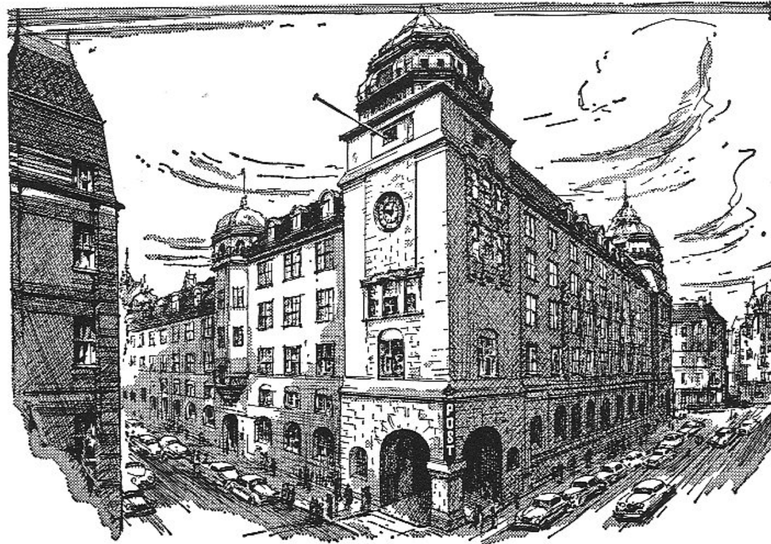

d: Et postbud

La oss gå inn på et postkontor. Foran de forskjellige lukene[1] står publikum[3] (hvis det ikke står «Stengt» eller «Ingen ekspedisjon»). Bak lukene sitter postfunksjonærene[2] som ekspederer. En mann holder på å innlevere en pakke[4], en annen får penger på postgiro, en tredje fyller ut en blankett for å sette inn penger i postsparebanken. I bakgrunnen er det en postkasse[5] til brev og trykksaker.

e: Med fly

Leksjon tjuefire (24)

Tjuefjerde (24.) leksjon

PÅ POSTKONTORET

Unnskyld[a], hvor er nærmeste postkontor?

Det vet jeg dessverre ikke. Jeg er nok fremmed her selv. Kanskje den herren der borte kan si Dem det?

Takk . . . Unnskyld, kan De si meg hvor nærmeste postkontor er?

Ja da. Det ligger i hovedgaten. Jeg skal den veien selv. Kanskje De vil slå følge med meg.

Takk, det var meget elskverdig.

a: Unnskyld!

b: Det er postkontoret

Ser De den hvite bygningen der til høyre? Det er postkontoret[b].

Tusen takk.

Ingen årsak.

Får jeg kjøpt frimerker[c] i denne luken?

Nei, det får De i luken ved siden av.

Jeg skulle sende dette brevet til Finland. Koster det mer enn for brev innenlands?

Nei, portotakstene for vanlig post til de andre nordiske land, Danmark, Finland, Island og Sverige er de samme som innenlands.

Og hva er portoen til utlandet ellers?

For vanlige brev inntil tjue gram er den det dobbelte av den innenlandske. Slik har stort sett forholdet alltid vært, men selve portotakstene er blitt endret atskillig i tidens løp.

La meg få endel forskjellige frimerker, er De snill. Og så ville jeg også gjerne ha et aerogram. La meg forresten få tre med det samme.

Vær så god.

Takk.

c: Et frimerke

1: *Et tog*
2: *Plattformen*
3: *Reisende*
4: *Bagasje*

Leksjon tjuefem (25)
Tjuefemte (25.) leksjon

REISER

Nå for tiden kan vi velge mellom mange transportmidler, f.eks. (for eksempel) sykler[a], mopeder[b], scootere[c], motorsykler[d] og bekvemme busser[e] og biler[f], som vi kan kjøre lange strekninger med. Store båter[g] går over havet fra det ene kontinent til det andre. Det er flyruter mellom alle verdensdeler,

a: En sykkel

b: En moped

c: En scooter

d: En motorsykkel

og man kan reise med moderne fly[h] nesten hvor man vil.

Bildet viser en livlig jernbanestasjon. Ved plattform[2] nr. 3 stanser et tog[1]. Noen reisende[3] går av toget[i], og andre går på[j]. Hvis man ikke kjøper billett i forveien, kan det hende at man må stå i kø ved billettlukene.

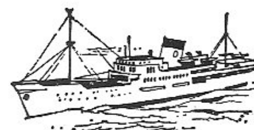
Foran aviskiosken ser man reisende, som vil ha underholdningslektyre. Ved luken for innlevering av reisegods står mange folk, som skal hente eller levere inn sin bagasje[4]. Noen leter etter restauranten, mens andre sitter i venterommene.

e: En buss

f: En bil

g: En stor båt

h: Et fly

i: Noen reisende går av

j: Andre reisende går på

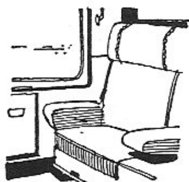

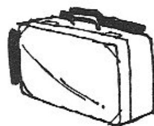
Leksjon tjueseks (26)
Tjuesjette (26.) leksjon

JERNBANESTASJONER

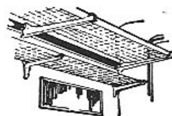
En første klasse til Lillehammer, hurtigtog, takk.
Bare tur eller tur-retur?
Tur, og så en plassbillett. Jeg ville helst ha en hjørneplass[a] forlengs i røkekupé . . .
Vær så god.

Bærer. Vær så snill å ta bagasjen min.
Javel, hvor skal De?

a: En hjørneplass

b: En koffert

Jeg skal med toget 9,10 (ni ti) til Lillehammer. Denne lille kofferten[b] tar jeg selv.
Javel, hvilken klasse?
Første. Her er plassbilletten.
Takk, jeg venter på Dem på plattformen.
Hvilken plattform er det?
Nr. 8 (åtte) der borte.

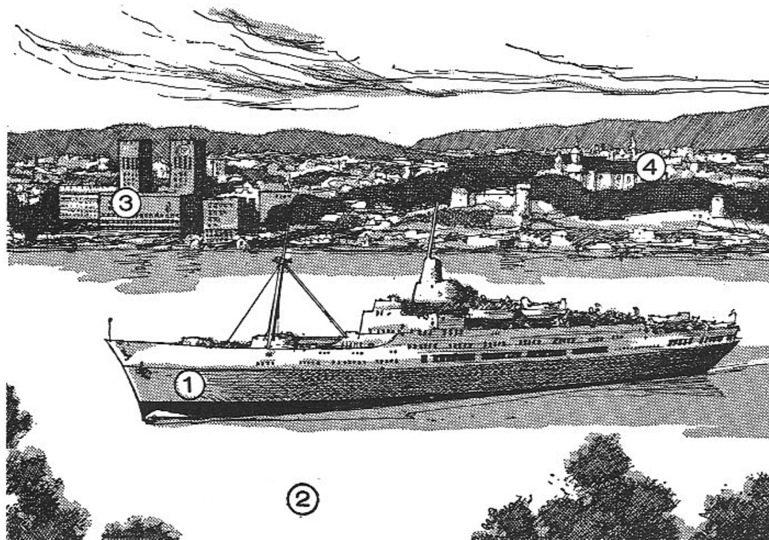

c: Bagasjebrettet

Her er det. Jeg har funnet plassen Deres og lagt bagasjen opp på bagasjebrettet[c]. Deres vogn er like ved spisevognen. De kan bestille bordplass når en av betjeningen kommer.
Når kommer jeg til Lillehammer?
12,30[d] (tolv tretti).
Takk. Vær så god.
Tusen takk.

d: Halv ett

Østbanestasjonen, Oslo

1: *Båten*
2: *Fjorden*
3: *Rådhuset*
4: *Akershus*

Leksjon tjuesju (27)
Tjuesjuende (27.) leksjon

MED BÅT OG FLY

a: En kran

Onsdag i forrige uke fulgte jeg en god venn på bryggen, han skulle ta båten[1] til England. Der fikk jeg anledning til å gå ombord på det store motorskipet og se meg om.

Fra promenadedekket kunne jeg se stuerne, som holdt på å laste. Kranen[a] løftet ombord godset som ble stuet i lasterommene. Kapteinen[b] så man ikke

b: Kapteinen

c: Båten tutet

d: Landgangen

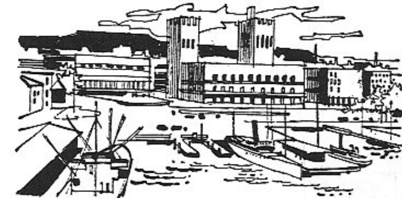
noe til, men styrmannen hadde oppsyn med forberedelsene til avreisen.

Plutselig tutet[c] båten, og de besøkende skyndte seg til landgangen[d]. Straks etterpå satte fartøyet kursen ut mot fjorden[2]. De fleste av passasjerene stod ved rekken og vinket[e] til venner og slektninger på kaien. Langsomt gled båten ut, forbi dokker og brygger, til den forsvant ut av syne.

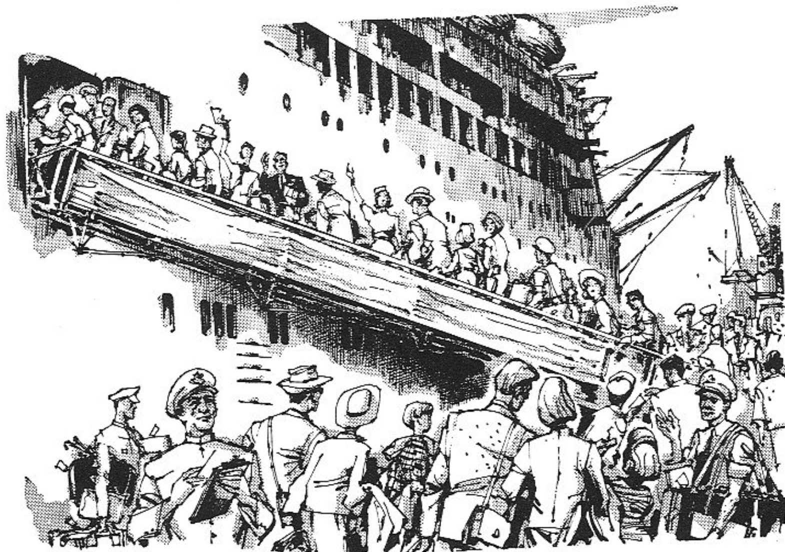
Noen dager senere måtte jeg selv reise til Tyskland. Det gjaldt for meg å komme fort fram, og derfor tok jeg fly. Jeg tok bussen til flyplassen, og da vi kom dit, så vi et kjempestort fly som stod startklart. Vi gikk ombord, og klokken 12 (tolv) presis startet flyet. Vi kom i rute til vårt bestemmelsessted etter en behagelig reise og en fin landing.

e: Passasjerene vinket

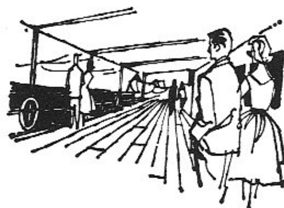
Havnen

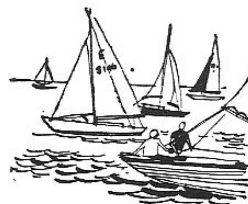
Leksjon tjueåtte (28)
Tjueåttende (28.) leksjon

OMBORD

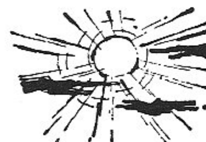
Passasjerer denne veien! Hold billettene klare. Fortsett opp landgangen! Første klasse til høyre, annen til venstre!

a: På dekk

Ja, nå er vi kommet så langt. Vil du bli her på dekk[a], eller går du ned?
Jeg vet ikke riktig. Jeg blir så lett sjøsyk.
Å nei, sikkert ikke i dag, det er så

b: Det er stille

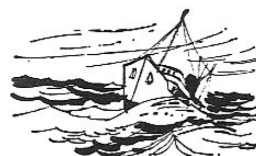
stille[b]. Jeg tror ikke det vil blåse opp nå. Vi får nok en fin tur over. La oss sette oss her en stund i solen[c].
Jeg skal forsøke, så får jeg se hvordan det går. Jeg håper du har rett, og at vi ikke får storm[d] i natt.
Reiser du mye?
Jeg forsøker å unngå så mye som mulig å reise med båt. Jeg reiste nemlig til England i fjor, og det var ingen fornøyelse må jeg si.

c: Solen

Men hvorfor flyr du ikke isteden? Det er da så trygt og behagelig.
Jeg tror jeg skal gjøre det neste gang. Det kan i hvert fall ikke være verre enn ordentlig sjøgang[e]. Og så kommer man jo mye fortere fram. Fra det ene til det annet. Vet du hvordan det er med pass og tollkontrollen[f] når vi kommer til England?

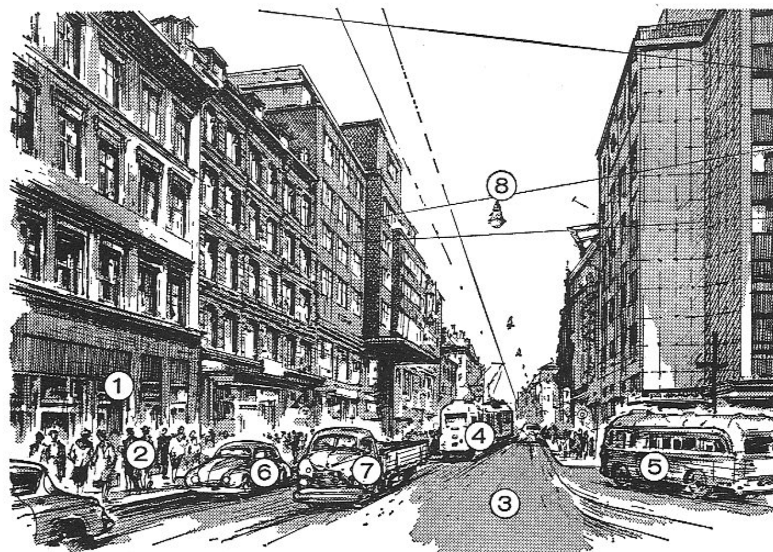

d: Storm

Husker jeg riktig, blir passene kontrollert ombord, og bagasjen når vi er kommet i land. Har du noe å fortolle da?
Nei, ikke det jeg vet.

e: En ordentlig sjøgang

f: Tollkontrollen

1: *En butikk*
2: *Fotgjengere*
3: *Kjørebanen*
4: *En trikk*
5: *En buss*
6: *En privatbil*
7: *En lastebil*
8: *En gatelampe*

Leksjon tjueni (29)

Tjueniende (29.) leksjon

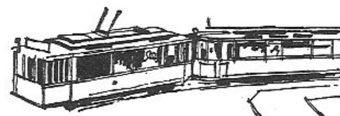
EN GATE I OSLO

Nå er vi i Storgaten, en av de viktigste gatene i byens forretningsstrøk. På begge sider av gaten ligger butikkene[1] tett i tett.

Fortauene er fulle av fotgjengere[2] som ser på utstillingene i de store butikkvinduene[a]. I kjørebanen[3] går en uavbrutt rekke av trikker[4,b], busser[5], privatbiler[6], drosjer[c] og lastebiler[7,d]. Det er farlig å krysse kjørebanen. Derfor gjelder det å legge merke til trafikklysene og bruke de oppmerkede overgangene for fotgjengere.

a: Butikkvinduene

b: Trikken

c: En drosje

d: En lastebil

e: Oslo Domkirke

f: En torvkone

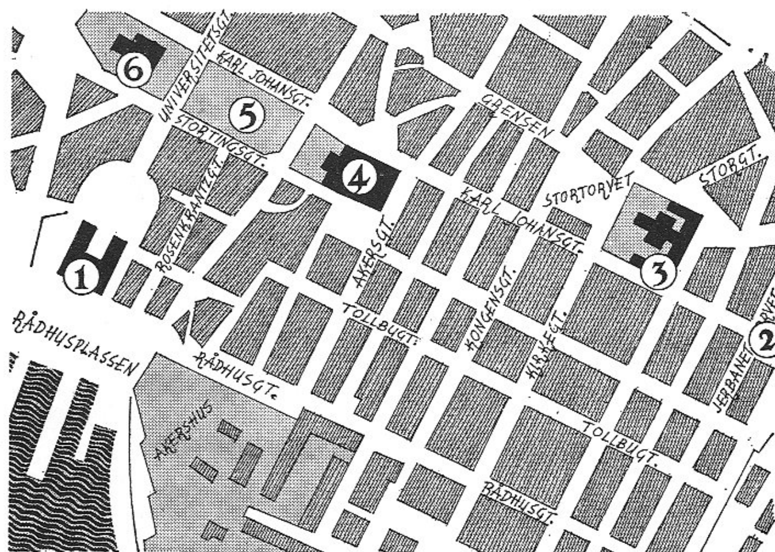
g: Lampene over gaten

Storgaten fører oss fram til Oslo Domkirke[e] ved Stortorvet. Her er byens blomstertorv, hvor torvkoner[f] selger blomster året rundt. Rundt torvet ligger en rekke store butikker, banker, kafeer osv. Fra Domkirken går vi Kirkegaten nedover til det gamle slottet Akershus. Det ligger omgitt av gamle festningsvoller, og fra dem har vi god utsikt over Oslo havn.

Om natten er gatene opplyst med elektrisk lys. De elektriske gatelyktene står enten langs fortauskanten eller på «øyer» midt i kjørebanen. Ofte henger det elektriske lamper[8] midt over gaten[g]. Lampene er da festet til bygninger på begge sider. Hovedgatene får også lys fra forretningenes lysreklamer[h], skilter og vindusbelysning, slik at gatene er nesten like lyse om kvelden som om dagen.

h: En lysreklame

1: *Rådhuset*
2: *Jernbanetorvet*
3: *Domkirken*
4: *Stortinget*
5: *Studenterlunden*
6: *Nationaltheatret*

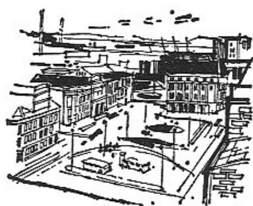
Leksjon tretti (30)

Trettiende (30.) leksjon

HVORDAN MAN SPØR OM VEIEN

Unnskyld, kan De si meg veien til Rådhuset[1]?

Med glede. Når vi nå står på Jernbanetorvet[2,a] er det lett å forklare. De følger Karl Johansgate oppover, forbi Stortinget[4,b] langs Studenterlunden[5] til Universitetsgaten, og tar så til venstre. Universitetsgaten går rett inn i borggården til Rådhuset.

a: Jernbanetorvet

Mange takk. Er det langt?

b: Stortinget

Nei da. Det vil i høyden ta Dem et kvarters tid.

Kan jeg ta trikk eller buss?

Ja, det går mange trikker som stopper i nærheten, f.eks. ved Nationaltheatret[6]. Om det går noen busser som passer, vet jeg ikke. Men der borte er en politikonstabel[c]. De kan jo spørre ham, så er De helt sikker.—Men, som sagt, det er ikke langt å gå.

Mange takk for hjelpen.

Unnskyld, går denne trikken til Nationaltheatret?

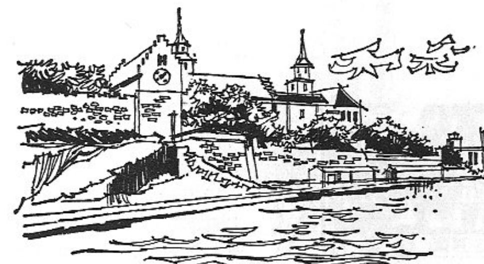
Ja, vær så god. De betaler her ved påstigningen.

Vil De være så elskverdig å si fra når vi er ved Nationaltheatret? Jeg er nemlig fremmed her og skal til Rådhuset.

c: En politikonstabel

Ja vel. Jeg skal si fra.—Vær vennlig og gå lenger inn i vogna . . .—Her er røking forbudt.—Se opp for dørene . . . Nationaltheatret. De går den veien til Rådhuset. Andre tverrgate til høyre.

Takk skal De ha.

Akershus slott

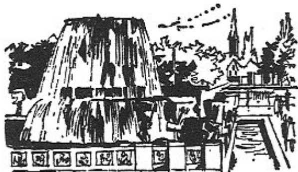

Barnetoget passerer det kongelige slott.

Leksjon trettien (31)
Trettiførste (31.) leksjon

ET BESØK I OSLO

Vil De under et kortvarig besøk se litt av Oslo, kunne det være naturlig å starte ved slottet. Herfra ser De nedover hovedstadens festgate: Karl Johan[d]. Oppover Karl Johansgate marsjerer et barnetog hvert år på nasjonaldagen den 17. mai. Det er alle skolebarna som med faner og flagg skal passere det kongelige slott, hvor kongefamilien hilser barna fra slottsbalkongen. Går De nedover Karl Johansgate har De på den ene siden Universitetet og bak det Historisk Museum og Nasjonalgalleriet. På den andre siden ligger Nationaltheatret, landets største

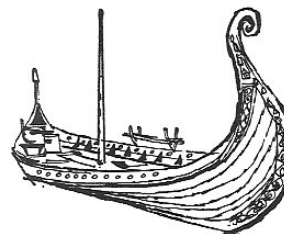
a: Fonteneanlegg, Frognerparken

teater. Går De videre nedover forbi en liten park som kalles Studenterlunden, kommer De til stortingsbygningen. Her holder landets nasjonalforsamling til.

b: Stavkirke, Folkemuseet

Oslo har en livlig havn, som nok er verdt et besøk. Den anløpes daglig av store og små skip, og der er et yrende liv. Ut mot havnen ligger Oslo Rådhus. Foran Rådhuset og på Rådhusets yttervegger fins en rekke ypperlige skulpturer. Man bør absolutt ta seg tid til å gå inn i Rådhuset og se all den praktfulle malerkunst som smykker veggene. En rekke av landets mest kjente malere har dekorert de forskjellige saler med imponerende veggmalerier, inspirert av norsk historie og norsk arbeidsliv.

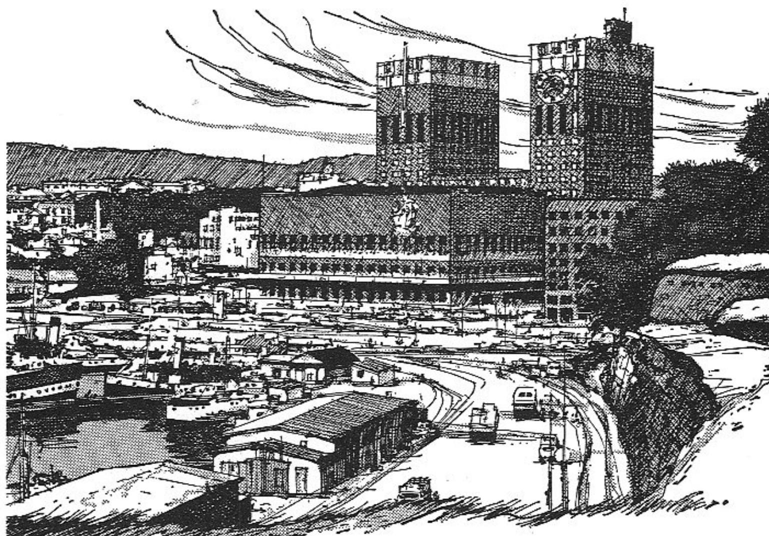

c: Vikingskip

En enestående samling kunst finner De i Frognerparken. Omkring et fonteneanlegg[a] har Gustav Vigeland her gruppert et mylder av skulpturer i granitt og bronse. Er De kulturhistorisk interessert, bør De ta bussen ut til Bygdøy og besøke Folkemuseet[b]. Først og fremst er de mer enn 1000 (tusen) år gamle vikingskipene[c] en severdighet som ingen turist vil glemme.

d: Karl Johansgate

Oslo Rådhus

Leksjon trettito (32)
Trettiandre (32.) leksjon

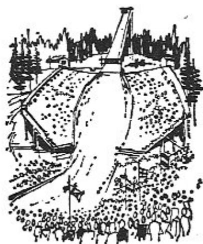
SEVERDIGHETER

Er det mulig å få sett noe av Oslo i løpet av en dag eller to?

Å ja, men naturligvis ikke alt.

Hva er det jeg bør se først?

Vel, det avhenger av været. Er det godt vær, bør De se litt av byens omegn. Fra undergrunnsstasjonen ved Nationaltheatret kan De reise med Holmenkollbanens elektriske vogner opp i åsene til en høyde av ca. (cirka) 400 (fire hundre) meter over havet. Her oppe har De en praktfull utsikt over Oslo og

a: Holmenkollbakken

omegn. Tar De så landeveien til fots eller pr. bil ned til byen, passerer De den store skibakken,—Holmenkollbakken[a]—som brukes en gang om året ved det store internasjonale Holmenkollrennet.

Hvor er de berømte vikingskipene?

De er ute på Bygdøy. Man kommer lett dit ut med buss. På Bygdøy finner De også to andre berømte farkoster: Fridtjof Nansens polarskip «Fram[b]» og Thor Heyerdahls Kontiki-flåte[e].

b: Fram-huset

Jeg har hørt om Vigelandsanlegget[c]. Hva er det?

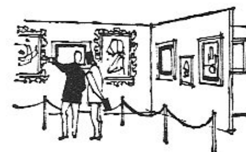
Det er en større samling skulptur omkring en fontene i Frognerparken. Et enestående skulpturgalleri i friluft. Er De kunstinteressert, må De også gå i Nasjonalgalleriet, hvor De finner norsk malerkunst[d] godt representert. Og så må De jo besøke Oslo Rådhus, som både arkitektonisk og kunstnerisk er meget severdig.

c: Vigelandsanlegget, Monolitten

Jeg ville gjerne se litt av bebyggelsen utenfor selve bykjernen. Går det noen sightseeingbusser som jeg kunne ta?

Ja, iallfall om sommeren. Da kan De også ha glede av en rundtur på havnen.

d: Malerkunst

e: Kontiki-flåten

Leksjon trettitre (33)
Trettitredje (33.) leksjon

I STORMAGASINET

a: Glass

I formiddag var jeg inne i et av de store magasinene. Det var virkelig morsomt å gå fra den ene avdelingen til den andre. Overalt var betjeningen vennlig og elskverdig, og jeg kunne ikke annet enn beundre den tålmodighet som de viste kundene. Der var avdelinger for glass[a], keramikk og porselen[b], klær, lærvarer[c], møbler, tekstiler, bøker[d], sportsartikler og leketøy[e].

b: Porselen

c: Lærvarer

d: Bøker

Da jeg gikk gjennom møbelavdelingen, traff jeg plutselig en gammel venninne, som jeg ikke hadde sett på mange år. Hun bor utenlands og var nettopp hjemme på et kort besøk. Vi gikk inn i restauranten og drakk en kopp kaffe sammen[f]. Hun fortalte meg at hun var gift, og at hun hadde den eldste gutten sin med seg, for han skulle gå på skole her og bo hos sin mormor. Hans morfar var nylig død.

Vi satt og pratet til klokken var nesten tolv[g]. Jeg kan ikke si hvor glade vi var over å treffe hverandre igjen. Vi pleide alltid å være mye sammen før hun dro til utlandet, og vi hadde ikke sett hinannen på mange år.

e: Leketøy

f: Vi drakk en kopp kaffe sammen

g: Klokken er nesten tolv

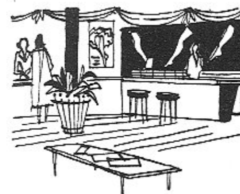

Leksjon trettifire (34)
Trettifjerde (34.) leksjon

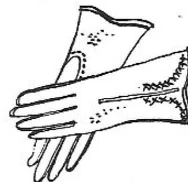
SHOPPING

a: Hanskeavdelingen

Unnskyld, hvor er hanskeavdelingen[a]?
Der borte til venstre, like ved strømpeavdelingen[b].
Jeg skulle ha et par hansker[c].
Hva slags skal det være? Fôret eller ufôret?
Får jeg se på noen forskjellige sorter?
Gjerne. Hvilket nummer bruker De?
Jeg tror nummer seks, men jeg vet ikke riktig.

b: Strømpeavdelingen

Seks og en halv er Deres nummer, tror jeg. Synes fruen om disse? Jeg kan spesielt anbefale dem, de er av utsøkt kvalitet, og prisen er meget rimelig.
Hva koster de?
Førtiåtte femti (48,50).
De passer jo utmerket. Da tar jeg dem. Hvor er skoavdelingen[d]?
Der, bak hatteavdelingen[e].

c: Et par hansker

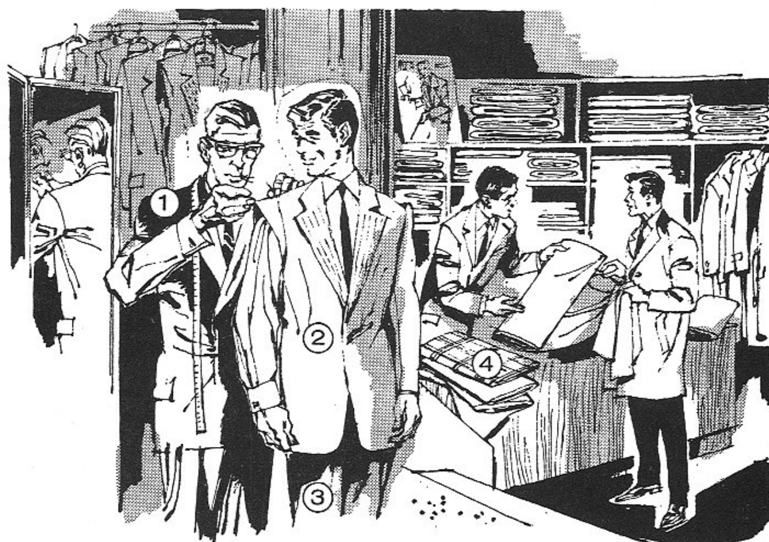
Jeg skulle ha et par sko[f].
Hva slags sko ønsker De? Spasersko eller selskapssko?
Jeg ville gjerne hatt et par solide spasersko med lav hæl[g].
Her er et par som skulle være Deres nummer. Prøv dem på. Hvordan kjennes de?
Jo, de passer ganske bra, de klemmer litt over tærne, men det gir seg sikkert når jeg har gått litt med dem. Ja, jeg tar dem.

d: Skoavdelingen

e: Hatteavdelingen

f: Et par sko

g: Sko med lav hæl

1: *Skredderen* 3: *Benklær*
2: *En jakke* 4: *Et stoff*

Leksjon trettifem (35)
Trettifemte (35.) leksjon

VI KJØPER KLÆR

I formiddag var jeg hos min skredder[1] for å bestille ny dress, altså jakke[2,a] og benklær[3,b]. Jeg trenger også ny frakk[c]; for den jeg har, er nesten utslitt; men jeg har ikke råd akkurat nå. Jeg må først få meg ny regnfrakk[d] og en ny hatt[e].

a: En jakke

b: Benklær

c: En frakk

d: En regnfrakk

Min skredder[f] har stort utvalg av forskjellige stoffer[4], og jeg har bestemt meg for et som jeg liker godt. Skredderen tok mål av meg og bad meg komme igjen om to uker for å prøve dressen. Det blir sikkert nødvendig å prøve dressen flere ganger, før den sitter som den skal.

Min kone har også kjøpt noen nye klær denne uken, en pels[g] og en ferdigsydd drakt, dvs. jakke og skjørt. Dessverre har hun ennå ikke greidd å finne en bluse[h] som passer. På den annen side har hun vært så heldig å finne en flott hatt i en eksklusiv motesalong. Alle sier den kler henne godt; men jeg er redd for at den nokså snart vil være umoderne.

e: En hatt

f: Min skredder

g: En pels

h: En bluse

1: *En ekspeditrise* 2: *Et speil*

Leksjon trettiseks (36)
Trettisjette (36.) leksjon

HOS SKREDDEREN

a: En dress

God dag! Jeg ville gjerne få sydd en dress[a]. Tøyet skal ikke være for tykt og ikke for tynt.
Hva synes De om dette stoffet[d]?
Jeg synes det er litt for lyst for høsten. Har De ikke noe som er litt mørkere og varmere?
Kanskje dette?
Ja, det er bedre. Hva vil en dress av dette stoffet komme på?

b: Skredderen tar mål

Det er et stoff av beste kvalitet, garantert helull. En dress vil komme på ca. (cirka) ni hundre kroner (900 kr.).
Det er litt mer enn jeg hadde tenkt meg, men tøyet er vel så godt at det kanskje lønner seg å betale litt mer. Vel, vi bestemmer oss for dette her.
Ja, mange takk. Skal jeg så få lov å ta mål[b] . . . Jeg må da be Dem ta av Dem jakken.

DAMEN KJØPER KJOLE

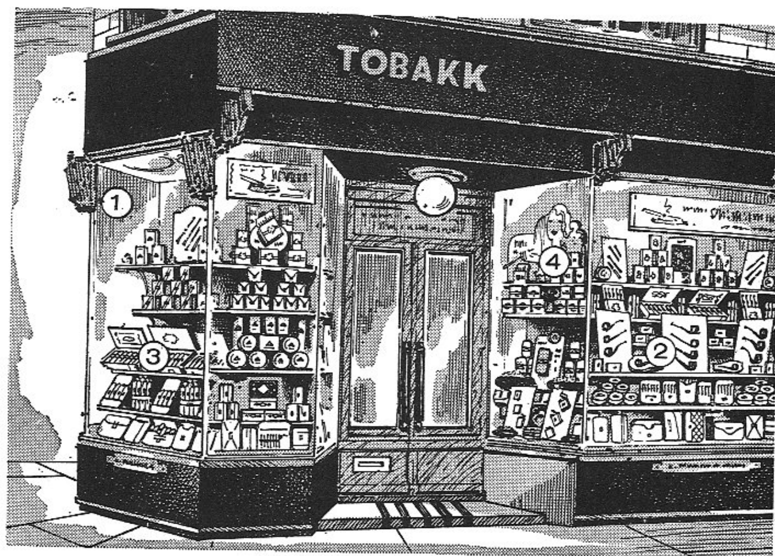

c: En kjole

God dag! Jeg ville gjerne prøve en av disse kjolene[c].
Vær så god. Jeg må be Dem følge med til prøverommet. Dette her er det aller siste nye.
Modellen er smart, men farven liker jeg ikke.
Men denne da? Den finnes i forskjellige størrelser og farver—marineblått og hvitt, lyserødt, grønt, sort . . .
La meg prøve den marineblå og den i grønt. Den grønne passer best, synes jeg, men den er litt for lang.
Vi kan legge den litt opp. Det er lett gjort.

d: Hva synes De om dette stoffet?

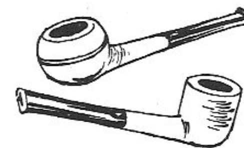
1: *Et utstillingsvindu*
2: *Piper*
3: *Sigarkasser*
4: *Sigarettpakker*

Leksjon trettisju (37)
Trettisjuende (37.) leksjon

TOBAKK

a: Sigaretter

Hvis noen spurte meg hvilke butikker som hadde de interessanteste utstillingsvinduer[1], så skulle det ikke være vanskelig for meg å svare. Jeg ville si tobakksbutikkene. De tiltaler meg mest. Ikke fordi jeg selv røker så mye; men jeg går aldri forbi uten å titte på de fristende pakkene med tobakk

b: Piper

c; En kasse sigarer

d: Tobakkspunger

e: Et sigarettetui

f: Et sigarettmunnstykke

og sigaretter[4,a], de blanke pipene[2,b] og de delikate sigarkassene[3,c].

Hvis man røker pipe, så kan man velge mellom mange utmerkede sorter pipetobakk, både norsk og utenlandsk. Sigarer finnes i alle prislag. Foretrekker man sigaretter, kan man velge mellom virginia, «toasted», tyrkiske eller egyptiske, av norsk eller utenlandsk merke. Fyrstikker er gode og billige; men mange vil heller bruke en lighter.

I utstillingsvinduet til tobakkshandleren er det også tobakkspunger[d], sigarettetuier[e], sigarettmunnstykker[f], kort sagt, alt det en røker trenger. Mange mindre tobakksbutikker selger også aviser, ukeblader[g], frukt, sjokolade osv.

g: Ukeblader

1: *Tobakkshandleren, herr Jensen* 2: *Sigaretter* 3: *Fyrstikker* 4: *Sigarer* 5: *Piper*

Leksjon trettiåtte (38)
Trettiåttende (38.) leksjon

JEG KJØPER RØKESAKER

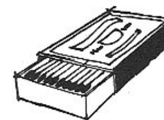
God morgen, herr Jensen[1]! Kan jeg få en pakke sigaretter[2,a]?

God morgen, herr Stang! Skal det være virginia som vanlig? Vi har forresten nettopp fått inn et helt nytt merke. Kanskje De vil prøve det? De er ganske milde og ikke så dyre heller.

Ja takk, la meg prøve dem. Jeg tar en 10 (ti)–pakning. Og så skulle jeg ha en eske fyrstikker[3,b]. Det er alltid godt å ha.

a: En pakke sigaretter

b: En eske fyrstikker

c: Sigarer

Vær så god! Skal det ikke være snaddetobakk i dag?

Jo, det er sant. La meg få den jeg pleier å få. Og så ville jeg gjerne få med noen gode sigarer[4,c] til en venn av meg. Hva kan De anbefale?

Vi har et rikelig utvalg av små sigarer; men jeg går ut fra at det er litt større sigarer De skal ha. Alle disse hollandske sigarene er meget gode—men denne her er ekstra rimelig i pris.

Takk, da tar jeg 10 (ti) stykker av dem. Og så må jeg ikke glemme at jeg må ha noen flintestener til lighteren[d] min.

Det blir 17,70 (sytten sytti) tilsammen. Et øyeblikk, så skal jeg pakke det inn[e]. Vær så god!

Mange takk. Adjø.

d: En lighter

e: Man pakker det inn

1: *Frisøren: barbermesteren*
2: *En kunde*
3: *En barbersvenn*
4: *Sofaen*
5: *En avis*

Leksjon trettini (39)
Trettiniende (39.) leksjon

HOS FRISØREN

a: Håret

Frisøren[1] er blitt en viktig person i samfunnet nå for tiden. Det er ikke mange som kan greie seg uten ham. En herre må klippe håret[a] med jevne mellomrom. Hvis han har skjegg[b], må det stusses. Mange barberer seg hos barberen. Damene får håret klippet, vasket[c] og ondulert.

b: Et skjegg

c: En dame får håret vasket

d: En barberhøvel

Her ser vi en frisersalong. Barbermesteren[1] står nettopp og klipper en herre. En annen kunde[2] blir barbert. Flere herrer sitter i sofaen[4] og venter på tur. De leser gjerne i en avis[5]. En kunde skal nettopp til å forlate salongen. En av barbersvennene[3] børster frakken hans.

e: Såpeskum

Jeg barberer meg alltid selv med en barberhøvel[d]. Jeg liker ikke å få kinn og hake gnidd inn med såpeskum[e] av en fremmed person. Dessuten er det mye lettvintere og billigere å barbere seg selv hjemme. Min bror barberer seg elektrisk, dvs. han bruker en elektrisk barbermaskin[f]. De fleste mannfolk barberer seg hver dag. Men enkelte har så sterk skjeggvekst at de må barbere seg to ganger daglig, dersom de skal være velbarbert om aftenen.

f: En elektrisk barbermaskin

a: En manikyr

Leksjon førti (40)
Førtiende (40.) leksjon

JEG GÅR TIL BARBEREN

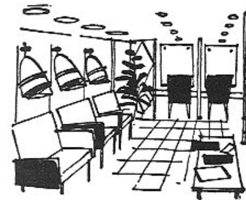

b: Kortklipt

God dag! Hva var det De ønsket?
Jeg vil gjerne klippes og barberes, og så få en manikyr[a].
Vær så god og ta plass så lenge. Det blir ikke lenge å vente . . . Manikyristen blir snart ledig. Imens skal jeg ta håret. Skal det klippes kort[b] eller skal det bare stusses?
Jeg vil gjerne ha det kort bak og ved ørene.
Ja vel . . . Er det slik De ønsker det?
Ja takk, det er bra.
Håret er litt tørt og allerede litt tynt[c]. Det ville ha godt av en sjampo.

c: Håret er tynt

d: Dameavdelingen; damefrisersalongen

Ja, det er nok riktig. Vær så snill og vask det.
Så var det barberingen[e].
Vær forsiktig, jeg har meget tynn hud.
De kan stole på meg, jeg har aldri skåret en kunde. Se så, nå er det gjort . . .
Takk skal De ha . . . Finnes det noen dameavdeling her[d]? Min frue ville nemlig ha en permanent. Jeg skulle bestille time for henne—kunne vi si i morgen klokken 4?
Et øyeblikk, jeg skal se etter. Ja det passer godt. Hva var navnet?
Fru Gerd Bakke.

e: Så var det barberingen

1: *Våren*
2: *Sommeren*
3: *Høsten*
4: *Vinteren*

Leksjon førtien (41)
Førtiførste (41.) leksjon

ÅRSTIDENE

Året er delt i fire årstider: vår[1], sommer[2], høst[3] og vinter[4]. Om våren våkner naturen etter sin lange vintersøvn. Solen skinner varmere for hver dag. Knoppene[a] skyter på trær og busker, og løvet spretter. Fuglene[b] synger og kvitrer overalt, og himmelen er blå og uten en sky. Ute på markene pløyer[c] og sår bonden.

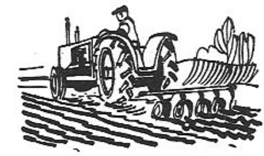

a: Knopper

Så kommer sommeren[2] . . . Solen står høyere og høyere på himmelen, og det

b: Fugler

c: Bonden pløyer

d: Et sommersted

blir deilig og varmt. Skolene tar ferie, og mange familier flytter til sine sommersteder[d] på fjellet eller ved sjøen. Juni er de lyse netters tid. Etter Sankthans begynner en travel tid for bonden. Først kommer slåtten[e]. Det gjelder å få høyet inn på låven, mens været er tørt og fint. Men av og til trekker tunge skyer over himmelen. Det kommer tordenvær, og det lyner, tordner og regner. Etter hvert blir kornet modent. Det skjæres og kjøres i hus.

e: Slåtten

Så blir dagene kortere og nettene kjølige. Det er høst og all slags frukt kan høstes. Løvet på trærne blir gult, brunt og rødt, og til sist faller det av. Trærne står bare[f]. Den kalde vinden har tatt det siste blad[g].

Så kommer vinteren med meget korte dager og meget lange netter. Det blir kaldt, vann og elver fryser til, og snøen begynner å falle. Men barn og unge er allikevel svært glad i vinteren. De fryder seg over all den sporten som de kan drive på denne tiden av året.

f: Treet står bart

g: Et blad

Leksjon førtito (42)
Førtiandre (42.) leksjon

LEK, SPORT OG FRILUFTSLIV

a: Løp

b: Hopp

Hvilken sport mener De er mest populær i Norge?

Det er vanskelig å si. Det kommer an på hvilken del av landet det gjelder, og på årstiden. Den sporten som er mest populær om sommeren, er nok fotballen. Men også vanlig friidrett med løp[a], sprang, hopp[b] og kast blir dyrket av mange. I de senere år er håndball blitt en populær sport blant menn og kvinner, sommer som vinter. Golf spilles bare noen få steder i Norge, men tennis[c] blir mer og mer utbredt—både utendørs og innendørs.

c: Tennis

d: Svømming

e: Sparkstøtting

f: Gå på ski

g: Skøyter

h: Ishockey

Seiling er blitt noe av en nasjonalsport i Norge, men også roing og svømming[d] er meget populære idrettsgrener. I juli og august foretrekker mange å ta lange fotturer i fjellet.

Det er vel særlig i vinteridrett at nordmennene har gjort seg gjeldende?

Ja, det kan en vel si. Så snart snøen har lagt seg, kommer sparkstøtting[e], kjelker, ski[f] og skøyter[g] fram. Å gå på ski er noe alle gjør i Norge. Det sies spøkefullt at alle nordmenn er født med ski på bena. Også som skøyteløpere har nordmenn feiret store triumfer. Blant ungdom er bandy og ishockey[h] blitt stadig mer populært.

Og hva driver man så med innendørs?

Om vinteren drives turning og gymnastikk[i] innendørs. Og så har vi badminton, bordtennis[j] o.lign. (og lignende).

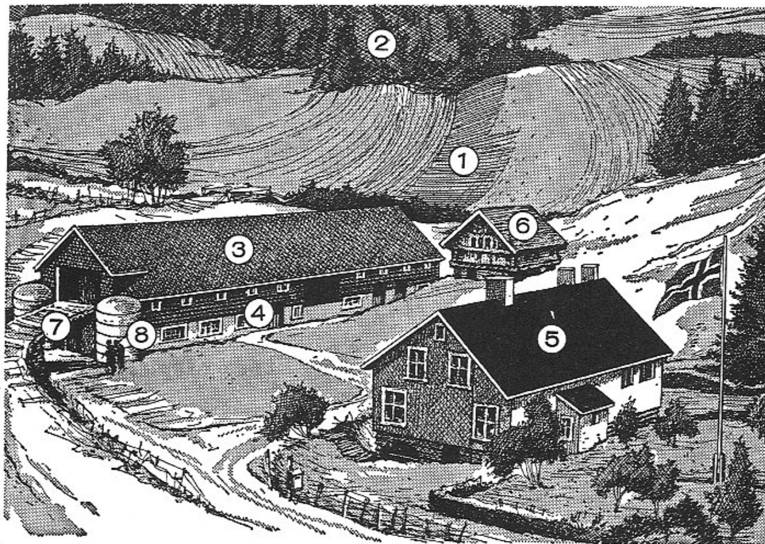
Og hvilke former for spill eller lek ellers?

Ja, da kan man jo nevne sjakk[k] og kortspill, først og fremst bridge.

i: Gymnastikk

j: Bordtennis

k: Sjakk

1: *Dyrket jord*
2: *Skog*
3: *Låven*
4: *Fjøset*
5: *Huset*
6: *Stabbur*
7: *Låvebru*
8: *Silo*

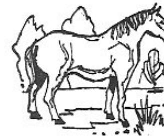
Leksjon førtitre (43)
Førtitredje (43.) leksjon

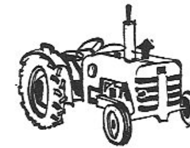
Første del

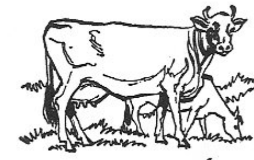
SOMMERFERIE PÅ LANDET

a: En skog

Da jeg var gutt, var jeg nesten hver sommer hos min onkel på landet. Han var gårdbruker og hadde en stor gård. Til den hørte dyrket jord[1], åker og eng og dessuten mye skog[2,a]. Det var alltid mye å gjøre, og jeg fikk lov til å følge med og hjelpe til både med det ene og det andre. Aller helst ville jeg være med i stallen. Min onkel hadde ikke mindre enn ti hester[b].

b: En hest

c: En traktor

d: Kuer

Nå har han bare to hester igjen. De andre har han erstattet med traktorer[c] og lastebiler.

Til gården hørte en mengde krøtter. Kuene[d] stod i sine båser i det moderne fjøset[4], og for kalvene[e] var det særskilte binger. Sauebingene var fulle av sauer[f] og lam. Der var det også et par geiter[g]. I grisebingen var det store griser[h] og små grisunger. I hønsehuset vrimlet det av høner[i] og kyllinger[j] sammen med en enkelt hane[i]. Om sommeren spaserte kalkunene og gjessene[k] omkring på gården, og i dammen plasket endene[l].

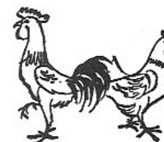
Bak huset lå en herlig frukthage. Om høsten bugnet trærne av frukt: saftige epler, pærer og plommer. Mange bærbusker bar veldige mengder bringebær, rips og stikkelsbær. Vi holdt helst til på jordbærstykket, hvor vi kunne spise så mye vi ville av fullmodne jordbær.

e: En kalv

f: Sauer

g: En geit

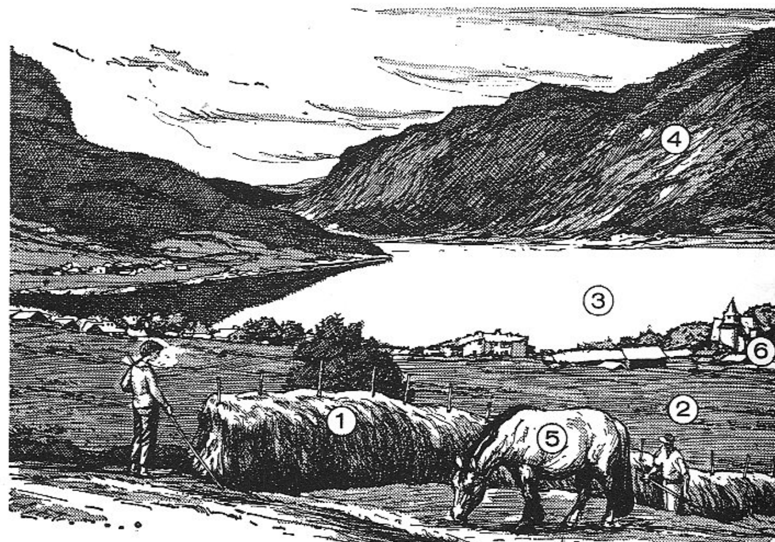

h: Griser

i: En hane og en høne

j: Kyllinger

k: Gjess

l: Ender

1: *En hesje*
2: *Jordet*
3: *Sjøen*
4: *Fjellet*
5: *En hest*
6: *En kirke*

Annen del

ARBEIDET PÅ EN GÅRD

Når pleier du å stå opp, da, Karl, når du er ute hos din onkel på landet?

Omkring klokken seks[a].

Hvorfor så tidlig?

Å det er mye som skal gjøres.

Hjelper du også til med arbeidet da?

Ja, det gjør jeg. Jeg liker det. Da jeg kom dit i fjor, holdt de på å høye. Onkel pleide å stå opp enda tidligere, for å melke[b] kuene. Så snart vi hadde spist frokost, tok vi hesten[5] ut på jordet[2].

a: Klokken seks

Var det deg som kjørte?

b: Onkel melker

c: Dårlig vær

Nei, det gjorde onkel. Han slo høyet, og min søster og jeg la det opp på hesjene[1]. Noen dager etter, da høyet hadde tørket i solen, kjørte vi det inn.

Hva gjorde du når det var dårlig vær[c]?

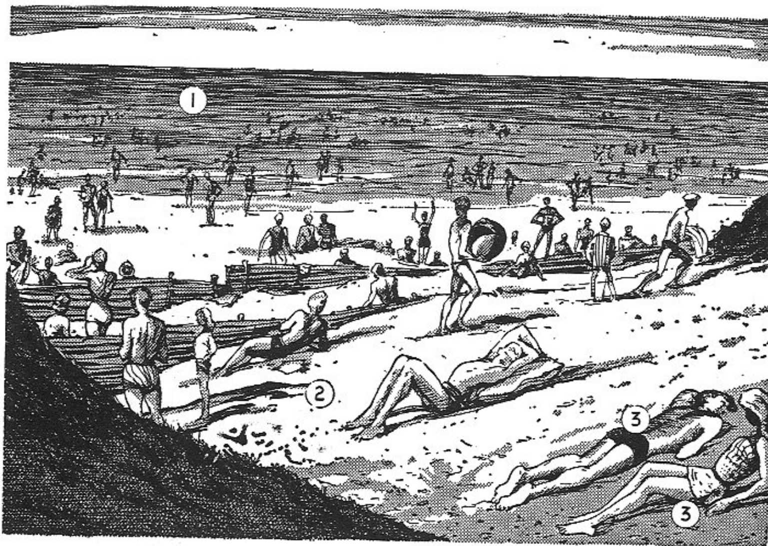
Da var det ikke så mye å gjøre. Jeg hjalp litt til med melkingen, og jeg fisket i sjøen[3]. Vi behøvde jo ikke å arbeide hele tiden. Av og til badet[d] vi også. En gang i mellom kjørte jeg min søster inn til byen, så hun kunne gå og handle.

Jeg har alltid trodd at det var så kjedelig på landet.

Nei, slett ikke—tvert imot. Og man føler seg så sunn og opplagt . . . Jeg skulle gjerne bli bonde.

d: Vi badet

1: *Sjøen* 2: *Sandstranden* 3: *Badende*

Leksjon førtifire (44)
Førtifjerde (44.) leksjon

Første del

VED SJØEN

Hvis De skal oppholde Dem en tid i Norge om sommeren, bør De reise ned til et badested[a] en ukes tid. Det er nok av slike steder langs Oslofjorden. Hvis De vil lenger bort, kan De dra ned på Sørlandet. Vannet er både friskere og saltere der. På de fleste steder vil De lett finne et hotell eller et pensjonat. Mange av disse badestedene har en deilig badestrand, hvor hele familien kan slå seg ned for å bade og sole seg. Barna fryder seg kanskje mest over dette deilige livet på

a: Et badested

b: Hun vasser

c: De leker i sanden

sjø[1] og land. Her vasser[b] de utover og lar bølgene rulle innover seg. Når de er trette av det, går de på land og leker i sanden[c].

Bildet her ved siden viser en badeplass i Sør-Norge, med en solbelyst sandstrand[2] mellom små knauser og svaberg. Stranden er full av badende[3], kvinner og menn, voksne og barn om hverandre. De tilbringer største delen av dagen der. I Norge behøver man ikke noe badehus[d] for å skifte på seg badedrakt.

d: Et badehus

Mange foretrekker å bade fra en holme[f] eller et skjær lenger ute. Vannet er friskere der, og en kan være mer usjenert enn blant alle menneskene på en badestrand. Derfor er det nokså vanlig at badegjester leier en liten robåt[e] når de ferierer ved sjøen. Har man fått tak i båt, kan man også dra ut og fiske litt. Og det er meget populært blant store og små.

e: En liten robåt

f: Vi bader fra en holme

1: *Stranden*
2: *Sjøen*
3: *En badende*
4: *Barn*
5: *Et slott*
6: *Trær*

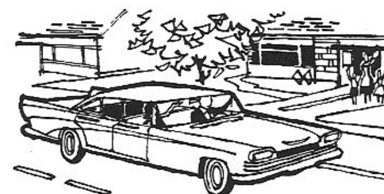
Annen del

FERIEPLANER

Nå, Fredrik, hvor har du tenkt å dra med din familie i sommer?
Vi har ikke bestemt oss ennå. Vi ville gjerne til utlandet, men min kone vil nødig reise fra barna[4]. Hva har du tenkt å gjøre?
Vi skal ligge ved sjøen[2], iallfall en del av tiden. Senere tenkte vi å ta en biltur[b].
Lar dere barna bli alene igjen da?
Nei, vi sender dem til noen slektninger, som har et deilig sommersted nede på Sørlandet.[d] Det er bedre for barna å løpe nakne eller i badedrakt[a] på stranden[1], enn å sitte i bilen hele dagen.

a: Badedrakt og badebukse

b: Vi tar en biltur

c: En krabbe

Hvor pleier dere å reise hen?
Vi drar hvert år til forskjellige badesteder. Hvor, spiller ingen rolle for barna. Hovedsaken er at de får sol og luft og vann på kroppen. Det morsomste de vet, er å ligge på en brygge og fiske krabber[c].
Pleier du å ta inn på hotell eller bo privat?
I år skal vi leie en hytte. Hvorfor slår du ikke følge? Så kunne vi være sammen. Det skulle være hyggelig.
Det var en god idé! Jeg skal høre med min kone hva hun synes om det.
Ja, gjør det, og la meg få beskjed så snart som mulig.

d: Sommersted på Sørlandet

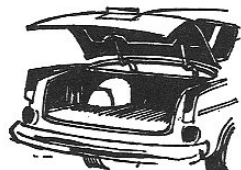

1: *En bil*
2: *En ekspeditør*
3: *En frontlykt*
4: *Støtfangeren*
5: *Et hjul*
6: *Mekanikeren*

Leksjon førtifem (45)
Førtifemte (45.) leksjon

Første del

BILKJØRING

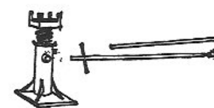

a: Bagasjerommet

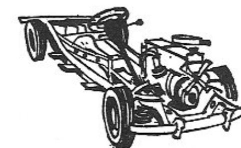
Hvis man vil kjøre bil i Norge, må man studere trafikkreglene der nøye og lære seg de fagtekniske uttrykk. En utlending i Norge må huske på at Norge har høyrekjøring. I byer og tettbygde strøk er farten begrenset. Pass på at den fastsatte fartsgrense ikke blir overskredet, og legg godt merke til trafikkskiltene. Husk også på at i Norge må man ikke være påvirket

b: Et reservedekk

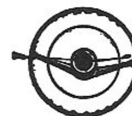
c: En jekk

d: Understellet

e: Et hjul

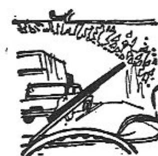

f: Et ratt

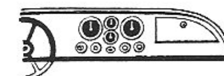
av alkohol når man kjører. Det er strenge straffebestemmelser for det.

La oss se litt på denne bilen. Det er en personbil[1] med sekssylindret motor. Bak på vognen ser vi bagasjerommet[a]. Der er reservedekk[b] eller reservehjul, verktøy og jekk[c]. Om vinteren må vi ofte kjøre med kjettinger på hjulene.

De forskjellige delene på en bil kalles: understell[d], panser, karosseri, hjul[5,e], radiator, motor, ratt[f], bensintank, fotbrems, håndbrems, clutch. Frontglasset er forsynt med vinduspussere[g]. På instrumentbordet[h] har vi speedometer, bensinmåler, selvstarterknapp m.m. (med mer).

g: En vinduspusser

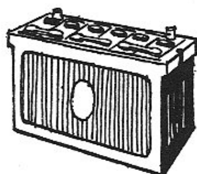
h: Instrumentbordet

Bilen kjørte mot en lyktestolpe

Annen del

BILEN ER I USTAND

a: Et batteri

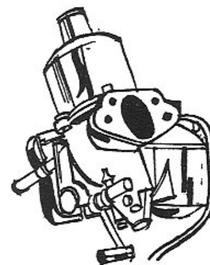

b: En tennplugg

Vil De være så snill å undersøke bilen min. Jeg vet ikke hva som er i veien med den; men den går ikke som den skal. Da jeg forsøkte å starte motoren, ble batteriet[a] nesten utladet. Jeg har alt renset tennpluggene[b] og undersøkt dem, og forgasseren[c] ser også ut til å være i orden.

La vogna bli stående her, så skal jeg sørge for at den blir undersøkt av mekanikeren. Kom tilbake om en times tid, så skal jeg nok kunne si hva som er i veien . . .

Nå, har De greidd å finne ut hva som var i veien?

c: En forgasser

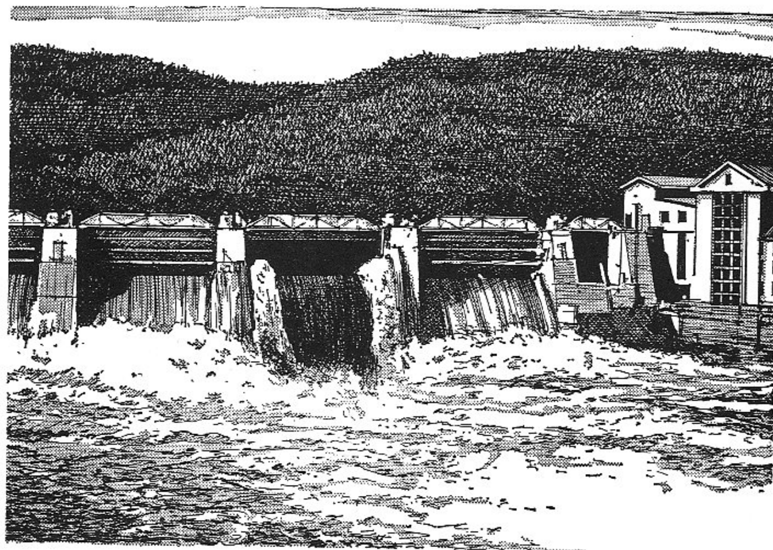
Ja da, og det var ikke så farlig. Ledningsrøret mellom pumpe og forgasser var blitt skadd, men det kan lett byttes ut.

Vil De da være så snill å gjøre det, og vil De samtidig lade opp batteriet, skifte olje og smøre, reparere skaden på reservehjulet og kontrollere trykket i alle ringene[d]. Høyre forskjerm og støtfangeren må rettes litt opp. De fikk noen bulker da bilen skled på det glatte føret i går og kjørte mot en lyktestolpe.

Vel; men det vil ta en dag eller to. Vi skal ringe til Dem, når bilen er ferdig.

d: Han kontrollerer trykket i ringene

Leksjon førtiseks (46)
Førtisjette (46.) leksjon

Første del

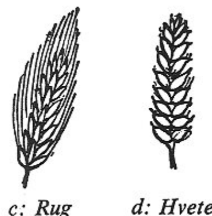
HANDEL OG INDUSTRI

Norge har vært et bondeland. Nå lever omkring en femtedel av landets befolkning av jordbruk og fedrift, det er bare en liten del av landet som kan dyrkes. Bygg[a] og havre[b] dyrkes mye, men mindre rug[c] og hvete[d]. Skogbruk spiller en stor rolle i Norge. Det er milevide skoger av gran og furu[e] i den østlige og mellomste delen av landet. Trærne blir felt om vinteren; om

a: Bygg *b: Havre*

våren fløtes tømmeret[f] på de større elvene ned til papir- og cellulosefabrikker, men det blir også mer og mer vanlig å frakte det på lastebiler.

c: Rug *d: Hvete*

Norge må innføre en mengde varer fra utlandet, f.eks. korn og olje fra Amerika, fabrikkvarer fra England og Tyskland. Derfra får vi også kull og manufakturvarer. Sydfrukter[g] og viner kommer for det meste fra Frankrike, Portugal, Spania og Italia.

Norge utfører trelast, cellulose, papir og kjemiske produkter. Fisk og fiskehermetikk er også meget viktige eksportartikler. Norsk industri har utviklet seg meget raskt i de senere år, og sysselsetter stadig flere folk. Mange av de store fossene er blitt utbygd, og elektrisk strøm går gjennom kraftledninger[h] over store deler av landet.

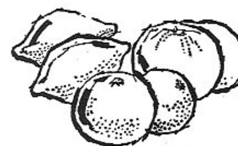

e: Gran og furu

Norges handelsflåte er en av de største i verden. De fleste norske skipene går i fraktfart mellom utenlandske havner. De største sjøfarts- og handelsbyer i Norge er: Oslo, Drammen, Fredrikstad, Sarpsborg, Tønsberg, Sandefjord, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Ålesund, Trondheim og Tromsø.

f: Tømmeret fløtes på elvene

g: Sydfrukter

h: Elektriske kraftledninger

1: *Direktøren* 3: *Telefonen*
2: *Representanten, herr Haug* 4: *Skrivebordet*

Annen del

FORRETNINGSSAMTALE

Jeg vil gjerne snakke med direktøren[1], er han til stede?
Han er opptatt for øyeblikket. Hvem kan jeg melde?
Her er mitt kort[a], vil De være så snill å levere det?

a: Her er mitt kort

God dag, herr Haug[2], hva var det De ønsket?
Jeg representerer aksjeselskapet «Granfoss» i Skien. Jeg antar direktøren kjenner oss på forhånd?
Det gjør jeg. Jeg har et par ganger vært i forbindelse med Deres firma.

b: England

Vi driver import og eksport. Og jeg ville på firmaets vegne gjerne få komme med et forslag om samarbeid.
Det interesserer meg meget. Hvilken bransje er det De særlig er interessert i?
Det er mest allslags trelast og papir. Mer leilighetsvis har det vært salpeter og hermetikk.
Og nå ønsker De altså å formidle en del av vår eksport. Hva er Deres betingelser?
Hva det angår, så tror jeg nok vi skal bli enige. Vi frakter Deres varer her fra byen, slik at transportomkostninger og forsikring kommer på vår konto. Som De kanskje vet, har vi særlig gode forbindelser med England[b] og Frankrike[c].

c: Frankrike

For min del har ikke jeg noe imot å gjøre et forsøk. Men jeg synes det er en såpass stor affære at jeg først må snakke med min kompanjong. Har De noe imot at jeg ringer til ham[d] nå?
Nei, tvert imot, det er utmerket.
Gi meg 61 34 55 (sekstien, trettifire, femtifem) . . . Hallo. Er det deg, Ås? Kan du komme bort til meg nå med det samme? . . . Det er utmerket, du kommer med en gang, da.

d: Jeg ringer til ham

Leksjon førtisju (47)
Førtisjuende (47.) leksjon

Første del

LEGE, TANNLEGE OG APOTEK

Hvis De har tannverk[a], bør De gå til tannlegen. Han undersøker tennene for å finne ut hvilken tann som det er noe galt med. Tannen kan plomberes, hvis den ikke allerede er for dårlig. Dersom det ikke går an å fylle tannen, må han trekke den ut.

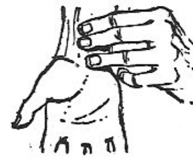

a: Tannverk

Hvis De ikke føler Dem bra, bør De gå til lege. Hvis De er så syk at De må holde

b: I sengen

c: Han tar pulsen

sengen[b], må De sende bud etter ham. Han kommer til å spørre hvilke symptomer De har, tar pulsen[c], ber om å få se på tungen[d], lytter på brystet, og undersøker Dem grundig for å konstatere hva som feiler Dem.

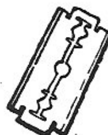
d: Tungen

For å drive apotek i Norge, må man ha bevilling. Bare utdannede apotekere får drive handel med legemidler. Har De fått en resept av doktoren, gir De den til apotekeren, og så lager han medisinen.

En del frie apotekervarer kan De få kjøpt uten resept: forskjellige slags pulver, piller[e], salver, plaster m.m. (med mer). De kan også få enkelte toalettsaker. Men hvis De trenger mer spesielle toalettsaker, får De dem best i et parfymeri. Her får De f.eks. (for eksempel) barberblad[f], barbersåpe, barberkost[g], neglebørster, tannpasta[h], tannbørste[i], og all slags kosmetikk, som sminke, leppestift[j], pudder og parfyme[k].

e: Piller

f: Barberblad

g: Barberkost

h: Tannpasta
i: Tannbørste

j: Leppestift

k: Parfyme

1: *Doktoren* 2: *Pasienten* 3: *Skrivebordet* 4: *Et stetoskop* 5: *Et manometer*

Annen del

HOS LEGEN

a: Vondt i ryggen

God dag, konsul Andersen. Hva er det som er i veien?

Jeg tror jeg feiler alt mulig, jeg, doktor Eriksen. Jeg er så søvnløs, vondt i ryggen[a] har jeg, dårlig fordøyelse og kronisk hodepine[b]. Dessuten er jeg så forkjølet, og på toppen av det hele var jeg nylig utsatt for en ulykke, skadet benet[c] og kneet[d] og brakk nesten nakken.

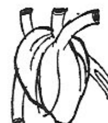

b: Hodepine

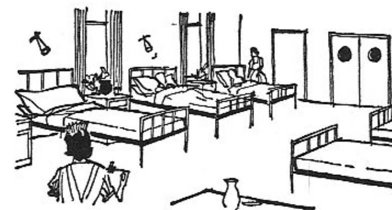

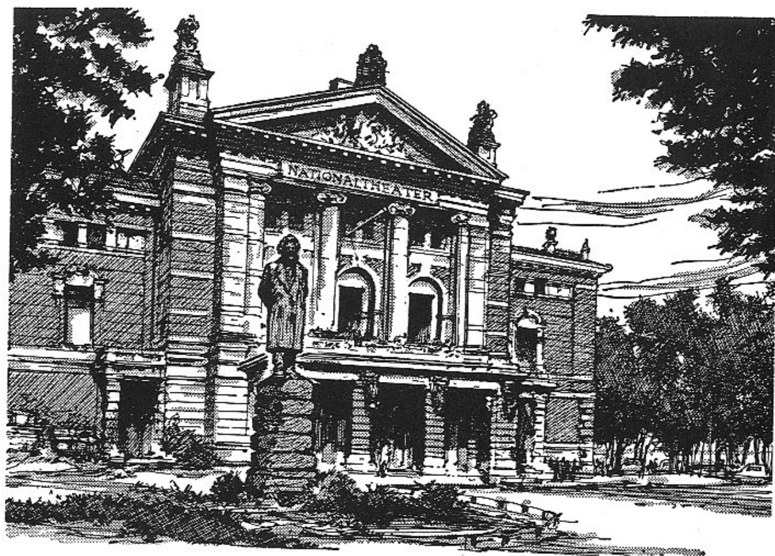
c: Benet
d: Kneet

e: Legen tar blodtrykket

Jeg håper det ikke er så ille som det høres. Jeg skal undersøke Dem grundig og ta blodtrykket[e] . . . Hjertet[f] og lungene ser ut til å være i orden. Får jeg se på tungen? Trekk pusten dypt! . . . Nåja, det ser ikke ut til å være alvorlig, men De er overanstrengt, konsul Andersen, og det kan resultere i et nervesammenbrudd hvis De ikke er forsiktig. Og da blir De kanskje nødt til å legge Dem inn på sykehus[g]. Jeg vil råde Dem til å ta det rolig og spise regelmessige måltider, vesentlig frukt og grønnsaker. Spis ikke for mye fet mat, og drikk ikke alkohol. Jeg ville også råde Dem til å holde opp å røke, i det minste for en tid. Jeg skal ordinere et styrkemiddel. Hvis De følger mine forskrifter, kan jeg love at De skal være helt i orden igjen om en to-tre måneder.

f: Hjertet

g: På sykehuset

Nationaltheateret

Leksjon førtiåtte (48)
Førtiåttende (48.) leksjon

Første del

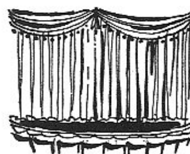
TEATRET

Teatrene i Oslo er stort sett lik teatrene andre steder i verden. De fleste teatre, konsertlokaler og kinoer ligger i sentrum. Om sommeren spiller teatrene for det meste farser, revyer og andre lettere ting. På andre tider av året spilles komedier, tragedier, opera[a] og operetter. De største teatrene i Oslo er Nationaltheatret og Folketeatret med Den norske opera. På Det norske teatret spilles stykker på nynorsk. Kinematografene er selvfølgelig

a: Opera

åpne hele året rundt. Teaterforestillingene begynner vanligvis klokken åtte, og er ferdige halv elleve—elleve. Kinoene åpner som regel klokken fem.

b: Forteppet

De beste plassene i teatret er orkesterplass, parkett eller første rad balkong. Mindre gode er parterre, annen rad og galleri. Losjene er meget dyre. I teatrene i Oslo og andre større steder i Norge kan man som regel få se forestillinger på høyt kunstnerisk nivå, spilt av kjente skuespillere og skuespillerinner. Stykket kan enten være av en klassiker eller av en moderne forfatter. Oppsetningen, sceneri og kostymer[f] kan være moderne eller tradisjonelle, alt etter stykkets karakter. Forteppene[b] er ofte både morsomme og vakre.

c: Telefon

d: Billettluken

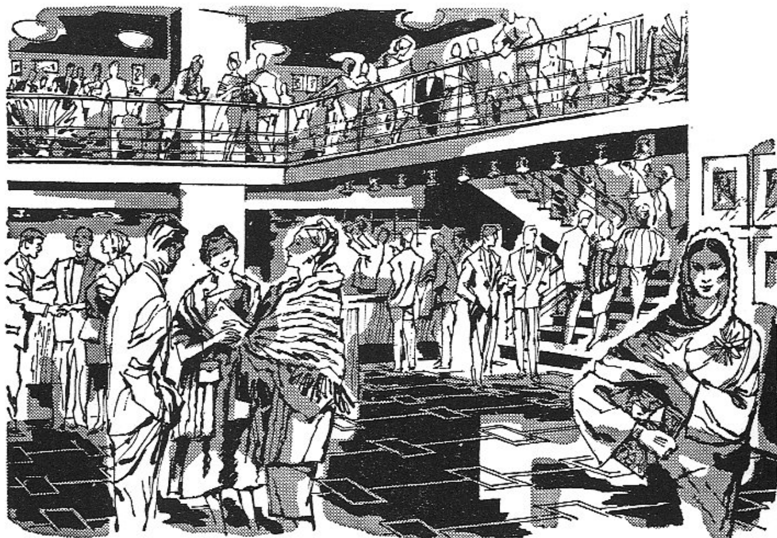
Vil De være sikker på å få billett, kan De bestille den på forhånd pr. telefon[c]. Billetten kan De hente i billettluken[d] når De kommer til forestillingen. I norsk teater må man levere yttertøyet i garderoben[e]. I pausen kan man ta en tur i foajeen, hvor man også kan få en forfriskning, om man ønsker det.

e: Garderoben

f: Kostymer

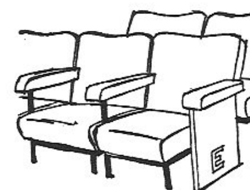
Annen del

I TEATRET

a: Utsolgt

Har De noen billetter til første eller annen benk i orkesterplass til i aften?
Nei, orkester er dessverre helt utsolgt[a].
Det var ergerlig! Nå, men parkett kan vi vel få?
Hvor mange billetter skal det være?
Jeg skal bare ha to.
Ja, da har vi to riktig bra plasser[b] i parkett A, 6. benk, nesten midt på.
Takk, jeg tar dem.

b: Plasser

c: Her er parkett

Her er parkett[c] A. Vi må levere tøyet her i garderoben. Vær så god!
Her er garderobemerket. Vær så god!

Billettene takk. Skal det være program[d,e]?
Ja takk.
Vær så god.

d: Skal det være program?

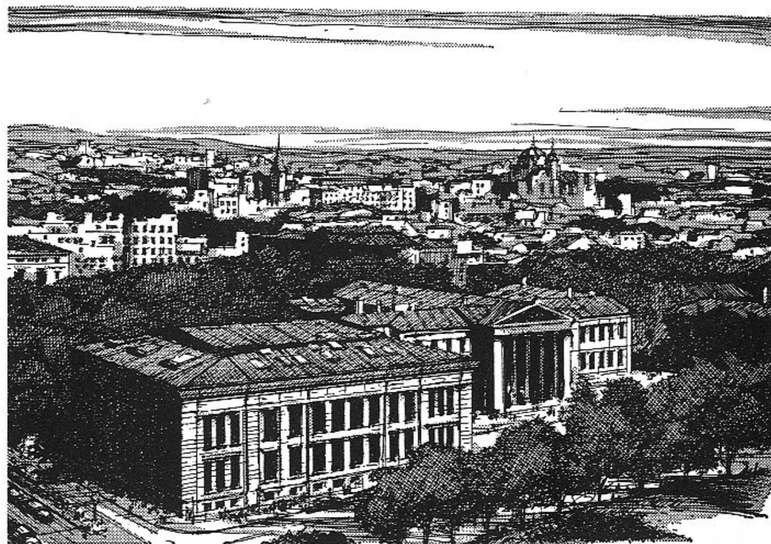
Nå, Arvid, hva synes du?
Jo, jeg moret meg storartet[f], og du?
Jeg også. Jeg har sjelden ledd så godt som i kveld.
Ja, det var virkelig morsomt.
Og så godt som de spilte!
Ja, det var en strålende forestilling fra først til sist.

e: Et program

f: Jeg moret meg storartet

Oslo Universitet

Leksjon førtini (49)
Førtiniende (49.) leksjon

NORSK LITTERATUR

a: Henrik Wergeland

Den eldste norrøne litteratur er skaldekvad, eddadikt og sagaer. Noen av de eldste skaldekvadene er norske, men de aller fleste islandske. Hvor eddakvadene er blitt til, er mer usikkert, men det er sannsynlig at noen av dem er av norsk opprinnelse og de øvrige islandske. Ættesagaene er islandske og de fleste norske kongesagaer er også skrevet av islendinger. Den største av dem er Snorre Sturlason. Den gamle

b: Henrik Ibsen

islandske litteratur forteller også meget om norske forhold.—Etter Reformasjonen fikk Norge en litteratur på dansk skriftspråk. Ludvig Holberg var nordmann men levde det meste av sitt liv i København. Hans komedier oppføres stadig på norske og danske scener.

c: Bjørnstjerne Bjørnson

I begynnelsen av 1800-tallet får Norge en selvstendig nasjonallitteratur med Henrik Wergeland[a] i spissen. Siste halvparten av dette hundreåret er kalt gullalderen i norsk åndsliv. Det er realismen og problemdiktningen som preger denne generasjon. Henrik Ibsen[b] er Norges mest berømte dramatiker. Hans verk *Peer Gynt*, *Et Dukkehjem*, *Gengangere*, *Vildanden* og mange andre tilhører verdenslitteraturen og spilles rundt om i verden. Bjørnstjerne Bjørnson[c] skrev bondefortellinger, historiske skuespill og nutidsdramaer. Den norske nasjonalsang, *Ja, vi elsker dette landet*, er skrevet av ham, og mange andre av hans dikt og sanger er blitt folkeeie. Jonas Lie[d] og Alexander Kielland[e] var den tids mest kjente romanforfattere, mens Ivar Aasen, Aasmund Vinje og Arne Garborg la grunnen til den norske diktning på landsmål eller nynorsk.

d: Jonas Lie

e: Alexander Kielland

f: Knut Hamsun

g: Sigrid Undset

h: Johan Falkberget

I vårt århundre er Knut Hamsun[f] et av de største navn. Blant hans ungdomsverk kan nevnes *Sult*, *Pan* og *Victoria*. Etter at han hadde skrevet *Markens Grøde*, fikk han Nobelprisen. Den samme utmerkelse vant Sigrid Undset[g]; hennes mest kjente verk er middelalderromanen *Kristin Lavransdatter*. Av andre romanforfattere kan vi nevne Johan Bojer, Johan Falkberget[h], Olav Duun og Tarjei Vesaas. Representanter for den klassiske norske lyrikk er Nils Collett Vogt, Olaf Bull, Herman Wildenvey[i], Arnulf Øverland[j] og Nordahl Grieg[k].

i: Herman Wildenvey

j: Arnulf Øverland

k: Nordahl Grieg

1. SØFUGLEN

En Vildand svømmer stille
ved Øens høie Kyst,
de klare Bølger spille
omkring dens rene Bryst.

En Jæger gaaer og bøier
sig i den steile Ur,
og skyder saa for Løier
det smukke Kreatur.

Og Fuglen kan ei drage
til Redens lune Skjød,
og Fuglen vil ei klage
sin Smerte og sin Nød.

Og derfor taus den dukker
dybt i den mørke Fjord,
og Bølgen kold sig lukker,
og sletter ud dens Spor.

I Søens dybe Grunde
groer Tangen bred og frisk,
derunder vil den blunde:
der boer den stumme Fisk.

(1839)
Johan Sebastian Welhaven

2. FORVIKLINGER

Der stod i en have et æbletræ;
det var dryssende fuldt af blomster-sne.

Der vimsed i haven en liden bi;
en æbleblomst han forelsked sig i.

Så misted de begge sin hjertero.
Men så forloved de sig, de to.

Bien fløj vidt på sin sommerfart.
Da hjem han vendte, var blomsten kart.

Bien sørged og karten led!
men det var nu intet at gøre ved.

Tæt under træet i murens grus,
leved en fattig men dydig mus.

I løn han sukked: du kart så fin,
min kælder var himlen, hvis du var min!

Den trofaste bi gik atter på flugt.
Da hjem han vendte, var karten frugt.

Bien sørged og frugten led;
men det var nu intet at gøre ved.

Tæt under takskægget hang, som en kurv,
et fuglerede; der bode en spurv.

I løn han sukked: du frugt så fin,
mit rede var himlen, hvis du var min.

Og bien sørged og frugten led,
og musen kæmped og spurven stred.

Men alt gikk stilt; der fik ingen besked;
den ting var jo intet at gøre ved.

Så trilled frugten fra grenen og sprak.
Og musen faldt død i et halvkvalt ak!

Og spurven faldt ligervis;—i sit skjul
lå han da kornstangen rejstes til jul.

Da bien var fri, stod nøgen hver hæk,
og alle sommerens blomster var væk.

Så gik han i kuben; der fred han fandt,
og døde omsider som voksfabrikant.—

Se, al denne jammer og nød var spart,
var bien bleven mus, da blomsten blev kart.

Og alt kunde endt så godt og smukt,
var musen bleven spurv, da karten blev frugt.

(1862)
Henrik Ibsen

DE NORSKE SPRÅKLYD

LYDINNSPILNINGEN

1

ALFABETET

A B C D E F G H I J K L
M N O P Q R S T U V W X
Y Z Æ Ø Å

DE NORSKE SPRÅKLYD

VOKALENE

1 vi; bite; tid; tidlig
2 fisk; fille; mitt
3 le; leve; lest; det
4 delikat; oppleve; den; hest; dette; vekk
5 her; klær; jern; være; sterk; herje; vært
6 ha; hav; hat; hard; han; kant; part

---

7 gå; låst; fore; sove; tog
8 gått; hånd; godt
9 lo; god; rost; bord
10 bort; rom; vond; bukk; tung
11 hus; ut; lur; lurt
12 hund; hull; huske
13 by; tyv; lys; lyst (= *ikke mørkt*)
14 rygg; synd; lyst (= *glede*)

---

15 søt; søkt; dø; dør; høre
16 søtt; søm; sytten; sytti; nødvendig; førr; mørk; tørr; først
17 kaste; kaster; huset; mannen; sabel; hendene; vennene

2

DIFTONGENE

1 lei; stein; segl; seksten; regn; vegne
2 kai; vaie; svaie
3 sau; saus; hauk; naust
4 joike; koie
5 huie
6 høy; støye; tøys; røyk; døgn

KONSONANTER OG VOKALER I GRUPPER

1 pakke; tap; absolutt; stoppe
2 båt; klebe; tabbe; labb
3 to; tre; bite; hest; sitte; midt; tjene
4 du; lide; synder; nådde
5 kalv; kråke; rykte; stygt; stikke; kne
6 god; greie; dverg; skog; ligge; gni
7 fin; frisk; løfte; til havs; grøft; straff; gaffel
8 være; vrang; hav; skrive; whisky; hva; hvor
9 søt; stå; hus; reise; lass; kasse; Oslo
10 sjø; skyte; skjære; geni; journal
11 kyss; kjøre; tjern; tjue; bikkje
12 ja; lilje; gjest; geit; hjerte; stjerne; stjele
13 hus; aha; Jotunheimen
14 ro; fram; far; lære; arr; større; bort; barn; virke; sterk
15 le; glad; alt; alle
16 mor; alm; hjem; lam; komme
17 nei; grine; hans
18 inne; land; binde
19 lang; tunge; senke; vogn; ligne

TILLEGGSLESESTYKKER

INNLEDNING 1–2

Hvem er jeg?
De er læreren.
Hvem er De?
Jeg er eleven.
Hva gjør jeg?
De snakker.
Hva gjør De?
Jeg lytter.
Snakker De norsk?
Jeg forstår lite grann når De snakker langsomt.
Snakker jeg fort?
Nei, De snakker langsomt.
Ligger boken på bordet?
Nei, De har boken i hånden.
Ser jeg i boken?

Ja, og De leser norsk.
Lærer De norsk?
Ja, jeg lærer å forstå, snakke, lese og skrive norsk.

LEKSJON 1–2

Jeg sitter i dagligstuen med min familie—min kone, min datter og min sønn. Min datter heter Astrid og min sønn heter Harald. Astrid og Harald leker med hunden på gulvet. Hunden vår er åtte år gammel. Min kone sitter i en lenestol ved vinduet og ser på barna. Hun har en bok i hånden. Jeg røker en sigarett og klapper katten. Barna har også et tog de kan leke med.

LEKSJON 3–4

Har De en villa?
Ja, jeg har en villa i utkanten av byen.
Er det et stort hus?
Vi har seks værelser foruten kjøkken, kjeller og loft.
Har De mange barn?
Nei, vi har bare to, en gutt som heter Harald og en pike som heter Astrid.
Er det en gammel villa De har?
Huset er gammelt, men ikke kjøkkenet og badet.
Hvor ligger badet?
Det er i annen etasje.
Har De en hage?
Ja, vi har en stor hage med noen frukttrær og bærbusker, blomster og en høy flaggstang. Vi dyrker også forskjellige grønnsaker i kjøkkenhagen.

LEKSJON 5–6

Alle liker dagligstuen vår. Rommet er stort og har tre vinduer med tykke gardiner. Om kvelden sitter jeg i en

lenestol og leser i en bok. Leselampen står ved siden av meg. Vi har en bokhylle med mange bøker. Jeg liker å lese.
På det lille bordet foran vinduet står det blomster i potter. Vi har også en sofa med puter i. Der liker min kone å sitte. I kroken står pianoet med pianostolen foran, og ved siden av det er vinduet ut til hagen.
På bordet står det et askebeger, for jeg røker meget. Men på pianoet er det ingenting.

LEKSJON 7–8

Har Haugs en pen dagligstue?
Ja, meget pen.
Er det en stor stue?
Nei, den er ikke så stor som vår.
Har de teppe på gulvet?
Ja, de har et deilig teppe på gulvet, men de har ikke så mange møbler som oss. De har et vakkert maleri som er malt av en berømt kunstmaler.
Spiller fru Haug piano?
Ja, hun er den beste pianistinnen i distriktet.
Spiller hun fiolin også?
Nei, det gjør hun ikke. Men herr Haug spiller fiolin, selv om han ikke er så musikalsk som sin kone.

LEKSJON 9–10

God dag, herr Olsen, det var hyggelig å se Dem igjen. Kom inn og sitt ned. Min niese Helga Svendsen kommer snart og da skal vi drikke kaffe.
Der ringer det. Vil du åpne døren Einar, så skal jeg hente kaffebrettet.
Vær så god herr Olsen! Vil De ikke ha en kake til? Ser De noe til Deres brorsønn Bjørn nå, eller er han på landet hos onkel Karl?

LEKSJON 11–12

I dag er vår venn direktør Lund bedt til middag hos oss. Han er nettopp kommet fra utlandet.
Spisestuen ser pen ut, og bordet står ferdigdekket med hvit duk og vakre blomster.
Direktør Lund kommer hit på forretningsreise minst en gang om året, så han kjenner seg hjemme her. Han liker byen vår og han er også glad i mat, særlig kylling som vi skal servere i kveld. Han har bedt oss komme og besøke seg neste gang vi reiser utenlands.

LEKSJON 13–14

Vekkeruret ringer. Jeg må stå opp.
Jeg må også stå opp tidlig i dag. Toget går klokken åtte.
Når skal vi spise frokost?
Omkring halv åtte passer bra.
Jeg skal tappe vann i badekaret så kan du bade mens jeg er på kjøkkenet og ser til frokosten. Du finner strømper på stolen der.
Skal vi spise middag ute i kveld?
Nei takk. Jeg vil heller være hjemme i kveld, men vi kan gjerne spise ute i morgen kveld, hvis det passer for deg.
Ja, det passer fint. Vi må ha litt avveksling. Vi kunne kanskje gå på kino eller i teatret hvis du heller vil det?
Hadde du tenkt å se noe spesielt?
Nei, det hadde jeg ikke. Jeg skal barbere meg nå, så kan vi snakke om det mens vi spiser frokost.

LEKSJON 15–16

Har De en leilighet her i byen?
Nei, jeg bor på hotell. Jeg kommer nemlig hit på forretningsreise bare en gang om året.
Er fru Lund med?

Nei, ikke denne gangen, men som regel er hun med. Mens jeg er opptatt med forretninger går hun i de store butikkene eller besøker severdigheter.
Jeg bor i en av forstedene. Vi har kjøpt en liten villa der. Er det mange reisende på hotellet nå?
Ja, det er nesten helt fullt, bare noen få rom ledige. Personalet der er helt utmerket og gjør hva de kan for at alle skal ha et behagelig opphold.
Jeg liker ikke å bo på hotell. Vi har god mat hjemme og maten på hotell kan ikke sammenlignes med vår.
Jeg kjenner ikke byen godt, men mitt hotell skal være det beste.

LEKSJON 17–18

Finnes det en god restaurant her hvor jeg kan spise lunsj?
Ja, det finnes mange restauranter, men hvorfor ikke spise på hotellet? Det har jo egen spisesal og de serverer en utmerket tre retters lunsj der.
Jeg vet det, men jeg vil ikke spise på hotellet. Min mann er nemlig opptatt med forretninger hele dagen, og jeg spiser som regel lunsj mens jeg er i byen, og så spiser vi en større middag på hotellet om kvelden.
Da skal jeg vise Dem en utmerket kafé hvor man får gode smørbrød og herlig kaffe. Når man ikke er sulten, greier det seg lenge med noen smørbrød eller kaker. Kafeen ligger der borte til høyre.
Tusen takk, det er fint. Vær så god, her er nøkkelen. Vær så snill å fortelle min mann at jeg kommer tilbake klokken fem.
Det skal jeg gjøre.

LEKSJON 19–20

De må nok lære hvordan tiden angis på norsk. Hva er klokken nå?
Den er ni.

Hva gjør De klokken ti?
Da drikker jeg en kopp kaffe.
De spiser vel lunsj klokken tolv?
Nei, ikke før kvart over tolv.
Når kommer De tilbake?
Jeg kommer tilbake klokken to, somme ganger senere, ca. ti minutter på tre.
Når på dagen spiser De middag?
Vi pleier spise middag klokken seks.
Er klokken i vestibylen pålitelig?
Nei, somme tider fortner den og andre tider saktner den.
Når er De født?
Jeg er født den ellevte januar nitten hundre og førtitre.

LEKSJON 21–22

Jeg vil gjerne kjøpe et armbåndsur, men dessverre har jeg ingen norske penger. Jeg har bare engelske pund og noen tyske mark.
De kan gå til en bank eller et vekslekontor og få vekslet utenlandske penger. Myntvesenet i Norge er lett å forstå for det bygger på desimalsystemet.
Takk, jeg går til banken. Kan jeg åpne en konto og sette inn penger der også?
Ja, det kan De. De trenger bare noen referanser. Jeg skal vente her, og når De kommer tilbake, kan vi begge gå og spørre om prisen på et armbåndsur.
Takk, det var snilt av Dem! Jeg har allerede sett et pent armbåndsur i vinduet, men det var ingen pris på det. Jeg vil gjerne ha et gullur, men jeg vil ikke betale mye for det. Jeg håper det jeg har sett ikke koster altfor mye.

LEKSJON 23–24

I morgen er det min søsters fødselsdag. Hun blir seksten år. Jeg tenkte å sende henne dette armbåndsuret. Nå skal jeg gå til det nærmeste postkontoret og levere

inn pakken. Jeg håper bare den kommer til min søster i god tid.

Mens jeg er på postkontoret skal jeg sette noen penger inn i postsparebanken også. Og så trenger jeg noen frimerker, jeg skal sende et brev til England og tre til Holland. Jeg vet ikke hva det koster, men jeg kan spørre funksjonæren i luken. Jeg må også gå til telegrafstasjonen i samme gaten og sende et telegram. Kanskje jeg kan finne en ledig telefonboks der, så jeg kan telefonere min kone og fortelle at jeg traff onkel Knut i banken og at han sa han ville komme til middag i kveld.

LEKSJON 25–26

Reiser De mye?

Ja, det gjør jeg, dessverre.

Hvorfor «dessverre»?

Vel, jeg må gjøre mange forretningsreiser om året og når min kone vil reise utenlands om sommeren er ikke jeg noe særlig interessert i det.

Har De egen bil?

Ja, jeg kjører lange strekninger nesten hver eneste dag.

Da kan De vel reise med fly eller med et bekvemt tog som har moderne spisevogn.

Det kan vi, men min kone liker ikke den slags transportmidler. Hun vil ikke reise med tog, vente i venterom eller stå i kø. Hun liker ikke båter heller, særlig ikke når det er mye folk.

Da er det virkelig vanskelig for Dem.

Jeg skulle gjerne reise til et hotell her i landet, men De vet hvordan det er med en kvinne. Min kone er hjemme hele dagen og hun trenger jo litt avveksling. Hun kan ikke kjøre bil selv.

Da burde De be noen venner følge med. Har De en venn som kjører?

Ja, det har jeg. Jeg skal spørre Olsen om han vil komme.

LEKSJON 27–28

God dag, Tore. Ja, nå er du fremme. Hadde du en fin tur over?

Ja, deilig. Vi gikk ombord tidlig og jeg var oppe på dekk i solen hele tiden. Berit ventet på kaien, og jeg sto ved rekken sammen med de fleste andre passasjerene og vinket til henne så lenge jeg kunne se noe. Jeg kan hilse så mye fra henne.

Tusen takk, jeg håper å se henne igjen snart. Det var fint at det var så stille i dag, jeg vet at du lett blir sjøsyk. Gikk det bra gjennom tollen?

Ja, denne gangen hadde jeg ikke noe å fortolle.

Nå skal vi fly til Italia. Jeg vet at du ikke liker å fly, men reisen kan ikke vente lenger nå. Jeg skal kjøre til flyplassen. Etter timetabellen går vi ombord klokken fire presis. Jeg håper reisen blir behagelig. Da jeg reiste med fly i fjor, fikk vi storm midt på natten og det var ingen fornøyelse.

Se der står et fly startklart. Tror du det kan være vårt?

Nei, det tror jeg ikke. Klokken er bare kvart på tre. Jeg tror vi har god tid.

LEKSJON 29–30

Hvor er vi nå?

Dette er Jernbanetorvet. Bak oss er Østbanestasjonen og den gaten opp der er Karl Johansgate, den går like opp til slottet. Skal vi gå over gaten?

Ja, det ser litt farlig ut akkurat her, men det er kanskje bedre der borte. Jeg vil gjerne se litt i butikkvinduene. Er det mye folk og trafikk her om kveldene?

Ganske mye. Gatene er pene når de er opplyste. Vindusbelysning og lysreklamer gjør dem nesten like lyse som om dagen.

Går en av disse trikkene hjem til deg?

Ja, vi kan ta trikken der borte hvis du er trett.

Jeg er litt trett nå, men vi kan spasere litt lenger. Vi kan se oss omkring bedre når vi går.
Skal vi ta en bil?
Nei, det vil jeg ikke. Jeg liker å reise med buss eller trikk.
Lyset viser grønt nå. Skal vi gå over?

LEKSJON 31–32

Et besøk i Oslo om sommeren er meget interessant. Helst burde man være her noen uker.
Jeg tenkte å stoppe bare tre—fire dager.
Da foreslår jeg at De tar en tur i sentrum den første dagen.
Passer det å begynne ved slottet? Jeg kan se det herfra.
Ja, det passer fint. Gå så ned Slottsbakken og nedover Karl Johan. På veien passerer De Universitetet, Nationaltheatret og Stortingsbygningen og mange interessante butikker. Så kan De spørre noen om veien til Rådhuset og ta en tur rundt det både inne og ute. Etterpå har De kanskje tid til å besøke det gamle slottet Akershus eller ta en tur rundt havnen.
Jeg har hørt at Kontiki-flåten er i Oslo, hvor finner jeg den?
Kontiki-flåten er på Bygdøy og der finner De også Vikingskipene og Nansens polarskip «Fram», foruten Folkemuseet. Jeg liker å være der en hel dag. Jeg synes det er så morsomt å se de gamle husene fra landdistriktene som er satt opp her. Det er en vakker stavkirke der også. Hvis været er bra, burde De ta en tur med Holmenkollbanen og se litt av Oslos omegn. Det er praktfull utsikt fra høydene rundt byen.

LEKSJON 33–34

Var det ikke morsomt at vi traff hverandre?
Jovisst var det det. Hvordan har du det?
Takk bare bra. Som du vel vet bor jeg i England og er bare

her på besøk. Min bror bor nemlig her i byen nå, og du vet vi har alltid vært mye sammen.
Vil du komme med meg til parfymeavdelingen?
Ja, gjerne, og etterpå må jeg også kjøpe noe. Det er bryllupsdagen vår i morgen.
Er det det? Gratulerer!
Tusen takk. Vet du at den eldste gutten vår er syv år nå?
Min pike er også syv. Hun skal begynne på skolen neste måned. Årene går så fort.—Jeg skal treffe henne og min søster i strømpeavdelingen om en liten stund.
Liker du slike store magasiner som dette?
Ja, når jeg har tid, går jeg fra den ene avdelingen til den andre og ser på utstillingene. Men nå må jeg hente min datter og min søster. Skal vi drikke en kopp kaffe sammen?
Ja, det ville være hyggelig.

LEKSJON 35–36

Liker du den nye kjolen min?
La meg se. Den er smart. Den sitter bra og fargen kler deg godt også.
Du synes ikke stoffet er for lyst da?
Nei, slett ikke! Til og med om høsten trenger en noe lyst. Det er nettopp en slik kjole som jeg ville valgt selv.
Takk, det gleder meg å høre. Min mann har tenkt å bestille en dress også.
Hva slags stoff har han tenkt på?
Han har enda ikke funnet noe stoff som passer. Jeg tror han må betale litt mer enn han hadde tenkt seg.
Som regel lønner det seg. Han kunne gå til min manns skredder. Han har et virkelig stort utvalg av alle slags stoffer. Og hvis han bestiller den nå, kan han få den om to uker.
Det var fint. Jeg skal si fra til ham med en gang.
Ja, gjør det. Jeg kan anbefale skredderen. Min manns

nyeste dress er virkelig flott. Hvis din mann går dit i dag, kommer han antagelig til å få prøve dressen om en uke og da blir det ikke lenge før den er ferdig.

LEKSJON 37–38

Jeg har en tobakksforretning og det synes jeg er svært interessant. Mange av kundene liker at man anbefaler sigaretter og sigarer, særlig de utenlandske sortene, og da må man være tålmodig mens de velger. Ofte kjøper de også slike ting som tobakkspunger og sigarettetuier. Jeg røker ikke selv, men det er ikke vanskelig å svare når kundene spør. Forretningen min er liten, så jeg selger aviser og ukeblader også.

Bruker man fyrstikker nå til dags?

Ja, men jeg selger også mange lightere.

Jeg vil gjerne kjøpe noen gode sigarer til min far. Det er nemlig fødselsdagen hans i morgen.

Da kan jeg anbefale disse engelske sigarene; de er av utsøkt kvalitet.

Takk, jeg tar seks. Dessuten vil jeg gjerne ha en tobakkspung til min bror. Han skal være hos oss et par uker og han glemte sin hjemme.

LEKSJON 39–40

Jeg skal til friserdamen i morgen. Jeg trenger en permanent.

Jeg må også gå til friserdamen.

Men du trenger vel ikke noen permanent?

Nei, men håret må klippes og vaskes, jeg gjør aldri det selv.

Men håret skal ikke være for kort nå. Det kler deg utmerket slik som det er.

Kanskje det, men det vokser så fort. Jeg må gå til friserdamen regelmessig. Jeg må heller ikke glemme å bestille time til neste gang. Det er bra jeg ikke er mann.

Hvorfor det?

Jeg ville aldri kunne barbere meg selv og tenk hvor mye tid det ville ta hos barberen hver dag.

Hvis jeg var mann ville jeg skaffe meg en elektrisk barbermaskin.

LEKSJON 41–42

Har du truffet Karens bror?

Nei, hvordan er han?

Han er svært vennlig; og han skal være en utmerket sportsmann. Det er særlig vinteridrett han liker. Han går på ski eller skøyter hele vinteren.

Hva slags sport liker du best?

Jeg foretrekker tennis og svømming. Dessverre har jeg ikke mye tid til slike ting. Min far er nemlig bonde, som du kanskje vet, og jeg pleier å hjelpe til med slåtten. Det er et deilig friluftsliv om sommeren.

Ja, det er det. En burde alltid bo på landet om sommeren. De lyse nettene er så herlige. Jeg liker å spasere på landeveien sent om kvelden når alle sover.

Jeg skulle gjerne bo på landet hele året. Tenk bare på de praktfulle fargene om høsten, og hvor morsomt det er å gå i skogen og plukke bær.

Jeg liker ikke vinteren på landet når det er kaldt og trærne er bare.

LEKSJON 43

Da jeg var en ung pike reiste jeg til Norge i sommerferien. Der bodde jeg på en liten gård. Huset var både stort og pent. Gårdbrukeren hadde noen kuer, kalver og griser. Det var moro å se på smågrisene. Han hadde bare en ung gutt til hjelp, så min norske venninne og jeg fikk hjelpe til med høyingen. De hadde en traktor på gården, men bare to hester.

Vi sto opp tidlig om morgenen, og hver dag arbeidet vi i

solen ute på jordene. Noen ganger hadde vi tid til å hente ville jordbær som vi spiste til kvelds. Gården lå ikke så langt fra byen og en gang i uken kunne vi reise inn til en friluftskonsert.

Da høyingen var over, tok vi en tur med båt ettersom gården lå ganske nær sjøen. Vannet var deilig og vi pleide å svømme nesten hver kveld. Været var aldri dårlig mens jeg var der. Jeg ville gjerne lære å melke og jeg tenkte at jeg kunne komme tilbake året etter. Dessverre var det ikke mulig. Jeg tenker ofte på den sommerferien og på hvor morsomt vi hadde det. Da jeg reiste hjem, fikk jeg med meg en kasse epler fra frukthagen.

LEKSJON 44

Sommeren i Norge er kort, og vi pleier bo ved sjøen hele tiden. Det vil si min kone og barna bor der, mens jeg arbeider i byen hele uken og reiser ut til hytten lørdag og søndag.

Hva gjør dere der hele sommeren?

Vi fisker, seiler, svømmer—alt mulig. Vi har med oss en pike til å passe barna, og når vi drar på biltur, lar vi henne og barna være igjen på stranden. De liker ikke å sitte i bilen hele dagen. Og det er heller ikke noe moro for dem når vi går og handler i byen.

Leier dere en hytte da?

Ja, det gjør vi. Hvor pleier dere ta veien?

Vi liker best å dra på biltur til utlandet. I år skal vi reise til Sverige og Danmark.

Det blir sikkert morsomt. Når barna blir eldre har vi også tenkt på en utenlandstur.

Da må vi reise sammen en gang, ikke sant?

Jo, det ville være en god idé. Kanskje en tur til England ville passe.

Ja, hvorfor ikke? Det er mange år siden jeg har vært der.

LEKSJON 45

Vi skal snart kjøpe ny bil.

Hva slags bil skal dere ha da?

Vi vil helst ha en stor bil. Vi har nemlig tenkt å dra på biltur i ferien i år. Kanskje til Sverige, Danmark og Tyskland.

Da må du være forsiktig. Det kan bli vanskelig til å begynne med å kjøre i fremmede land.

Det går vel hvis en lærer de forskjellige trafikkskiltene.— Tenk vi kan ikke bruke den gamle bilen vår lenger.

Hva er det i veien med den da? Går det ikke an å reparere den?

Jeg vet ikke, jeg tror neppe det lønner seg. Skjermene trenger å rettes og radiatoren er skadet; og da min kone kjørte hjem i går, var det noe galt med rattet. Hun kunne ikke holde bilen på kjørebanen så det var bra hun var ute på landet og ikke i byen, ellers kunne det ha vært livsfarlig.

Det var leit! Jeg håper hun ikke ble skadet?

Nei, hun var heldig. Men hun gikk til doktoren og ble undersøkt for å være på den sikre siden.

LEKSJON 46

Frøken Olsen, vil De være så snill å ta et brev til Smith & Co. i London. Adressen finner De på brevet her.

«Vi takker for Deres brev av 20. oktober og kan gi Dem følgende opplysninger angående de varene det var spørsmål om. Vi sender Dem i dag med S/S Gullfjord til London 3 kasser merket Smith, Hendon, 1/3, og håper at de blir levert i god tid.

Ærbødigst»

Og så et brev til banken. De vet vel hvilken avdeling?

«Da jeg tenker å reise til England i februar og trenger

engelske pund, ber jeg Dem sende meg de nødvendige skjemaer til utfylling snarest mulig.

Ærbødigst»

Vil De også passe på at denne regningen blir betalt med en gang. Jeg går ut nå, men jeg vil gjerne snakke med A/S Granfoss's representant som skulle være her om et øyeblikk. Hans firma har utmerkede forbindelser i England og Frankrike og de har et interessant forslag å gjøre oss. Be ham være så snill å vente litt. Jeg kommer tilbake om et kvarter.

LEKSJON 47

God dag, god dag Bakke, hvordan står det til?

Takk bare bra. Hvordan står det til med Dem?

Ikke så bra dessverre. Jeg er forkjølt. Jeg har tannverk også. Og jeg tror ikke det går an å plombere tannen heller, den er allerede for dårlig.

Så synd, De bør gå til tannlegen med en gang.

Ja, det skal jeg gjøre. Hvordan står det til med fru Svendsens søster?

Takk fint. Forrige måned var hun syk. Men hun fulgte legens forskrifter nøyaktig og nå er hun bra igjen. Hun fortsetter å arbeide på kontoret, men hun blir ikke der hele dagen.

Hva var det i veien med henne?

Ikke noe alvorlig. Hun var overanstrengt og blodtrykket var litt for høyt. Om hun ikke hadde vært forsiktig, kunne det lett ha blitt nervesammenbrudd. Dr. Eriksen sa det var best å ta det rolig, og det gjorde hun. Hun ville ikke ende opp på sykehus.

LEKSJON 48

Min søster og hennes mann er nettopp kommet på besøk til Oslo. De bor på landet og derfor tenkte vi at

det kunne være morsomt for dem å være med i teatret. Vi spurte gjestene våre om de ville se en film, men de foretrakk en revy eller en operette.

Vi har heldigvis fått gode plasser i parkett og vi har hørt at den revyen vi skal se er førsteklasses og svært morsom. Orkesteret er et av de beste og skuespillerne velkjente, og det pleier bety at det blir fullt hus. Min søster kommer sikkert til å like de praktfulle draktene og dekorasjonene, de skal være ekstra gode.

Vi skal først spise på en av Oslos fineste restauranter. Vi skal bestille bord på forhånd, et vindusbord hvis det er mulig, så kan vi se på alle de andre gjestene og følge med i det som hender ute også.

LEKSJON 49

Om vinteren, når kveldene er lange, leser jeg mye norsk litteratur. Av klassiske romaner liker jeg best Alexander Kiellands og Jonas Lies. Jeg er også glad i å lese dikt, spesielt Wildenveys. Den nyere lyrikken liker jeg ikke så godt. På skolen leste vi både dikt og skuespill, for det meste fra den norske litteraturens såkalte gullalder.

Den mest kjente dramatiker fra denne tiden er Henrik Ibsen. Hans dramaer oppføres over hele verden og mange unge skuespillerinner vil gjerne spille hans kvinner. Jeg har en niese som er skuespillerinne og hun ber meg ofte i teatret. Forrige uke så jeg henne i Et Dukkehjem; det var en strålende forestilling.

Somme ganger leser jeg nynorske romaner. De er ofte sterkt preget av forfatterens dialekt og det kan være ganske interessant.

ORDSPRÅK

Den som ler sist ler best.
Bedre sent enn aldri.
Det er ikke gull alt som glimrer.
En fugl i hånden er bedre enn ti på taket.
Selg ikke skinnet før bjørnen er skutt.
I mørket er alle katter grå.
Øvelse gjør mester.
Penger spart er penger tjent.
Jo flere kokker dess mere søl.
Morgenstund har gull i munn.
Som man reder, så ligger man.

SITATER

Folk sier vel i herredet at Jeppe drikker, men de sier ikke hvorfor Jeppe drikker. (*Ludvig Holberg*)

Beredt til døden alltid vær,
den kommer når du minst den tenker nær.
(*Johan Herman Wessel*)

At ei du *kan*, deg visst forlates,
men aldri at du ikke *vil*. (*Henrik Ibsen*)

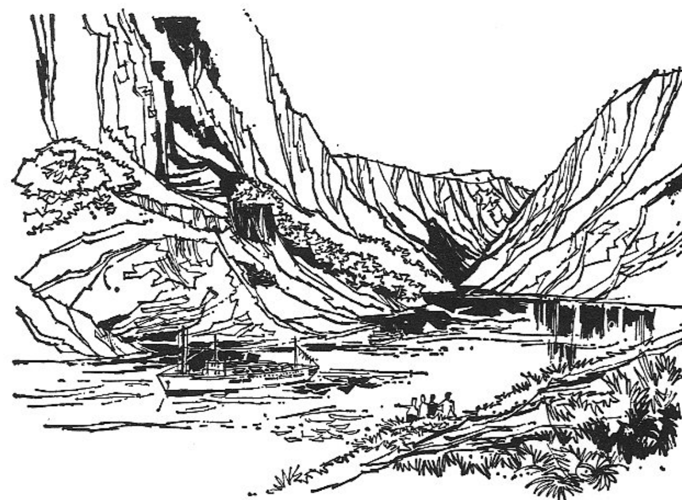
Tar De livsløgnen fra et gjennomsnittsmenneske, så tar De lykken fra ham med det samme. (*Henrik Ibsen*)

Jo større sak,
dess tyngre tak,
men desto større seier! (*Bjørnstjerne Bjørnson*)

Hva du evner, kast av
i det nærmeste krav. (*Bjørnstjerne Bjørnson*)

Du må ikke tåle så inderlig vel
den urett som ikke rammer deg selv. (*Arnulf Øverland*)

Der er en lykke i livet
som ikke vendes til lede:
Det at du gleder en annen,
det er den eneste glede. (*Arnulf Øverland*)

Printed in Great Britain by
Redwood Burn Limited, Trowbridge & Esher
for International Catalogues Ltd.
207–209 Regent Street,
London W1R 8AU

(RP. 12734th)—NORW. 1300–4

NORGE

NORDKAPP
Hammerfest
Vardø
Vadsø
Kirkenes
LOPPHAVET
Altafjord
Kvænangen
Lyngenfjord
Varangerfjord
Tanafjord
Laksefjord
Porsangerfjord
Tromsø
VESTERÅLEN
HINNØY
Narvik
LOFOTEN
Vestfjorden
Bodø
SVARTISEN
Mo
POLARSIRKELEN
NOSKEHAVET
Namsos
Steinkjer
HITRA
TRONDHEIM
TROLLHEIMEN
Ålesund
STADLANDET
DOVREFJELL
RONDANE
JOSTEDALSBREEN
GALDHØPIGGEN
JOTUNHEIMEN
Sognefjord
Lillehammer
Hamar
HARDANGERVIDDA
Mjøsa
BERGEN
SOTRA
Hardangerfjord
FOLGEFONN
OSLO
STORD
Drammen
Haugesund
Sarpsborg
Tønsberg
KARMØY
Fredrikstad
Boknafjord
Sandefjord
STAVANGER
SETESDAL
KRISTIANSAND
SKAGERAK
NORDSJØEN
DANMARK
KATTEGAT
SVERIGE
BOTTENVIKEN
FINLAND
HELSINKI
STOCKHOLM